

พุทธวจนะ/Buddha's Words

๑ ยาวชีวมปี เจ พาโล
ปณฺฑิตํ ปฏฺฐุปาสติ
น โส ธมฺมํ วิชานาติ
ทพฺพิ สุปรสํ ยถา

๑ ถึงจะอยู่ใกล้บัณฑิต
เป็นเวลานานชั่วชีวิต
คนโง่ก็หารู้พระธรรมไม่
เหมือนจวกไม่รู้รสแกง

๑ Though through all his life
A fool associates with a wise man,
He yet understands not the Dhamma,
As the spoon the flavour of soup.

จาก เสฐียรพงษ์ วรรณปก, พุทธวจนะในธรรมบท, บทที่ 5 หมวดคนพาล

From Mr.Sathienphong Wannapok, *The Buddha's Words in the Dhammapada*, lesson 5 of 'The Fool'

วัตถุประสงค์

วารสาร **แสงพระธรรม** เป็นวารสาร ๒ ภาษา(ไทย-อังกฤษ)รายปี จัดทำขึ้นภายใต้มูลนิธิ พระพุทธมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕ มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนและความรู้ในพุทธศาสนา เรื่องราวของบุคคลสำคัญ และข่าวกิจกรรมด้านพระศาสนาในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งโครงการ พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี(“พระใหญ่”เมืองภูเก็ต) ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ภายใต้ วัดกิตติสังฆาราม(วัดกะตะ) เผยแพร่เป็นธรรมบรรณาการ ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด และ เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆที่ดำเนินการโดยมูลนิธิฯ รวมทั้งมอบให้แก่ห้องสมุดสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรเพื่อสาธารณประโยชน์ และสถานที่ๆเหมาะสมในภูเก็ต โดยคณะทำงานผู้ก่อตั้งวารสารนี้ ในอดีต(ภายใต้พุทธสมาคมจังหวัดภูเก็ต ปี 2550-2551) ซึ่งวาระใหม่นี้เริ่มจากฉบับเดือนกรกฎาคม- ธันวาคม 2559 เป็นปฐมฤกษ์

ห้องสมุดสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร และผู้สนใจต้องการรับวารสารนี้ไปเพื่อประโยชน์ สาธารณะ กรุณาติดต่อขอรับได้ที่

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕

42/14 หมู่ 2 ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000

โทร 08 1891 3827, 08 1552 3790 , 076 373 138-9 ; โทรสาร 076 373 140

www.sattha45foundation.com ; Line ID : suporn37 หรือ harin_s

Purpose

***The Light of Dharma* is a bilingual annual journal in Thai and English. It is** sponsored by Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation. Its content is about the teachings and knowledge of Buddhism, stories of important characters in Buddhism and news about Buddhist activities in Phuket, including the Phraphutthamingmongkhon Ek-nakkhiri Project (The Big Buddha of Phuket) at the Buddha Garden on Mt. Nakkerd under the supervision of Kittisangkham Temple (Kata Temple). Our purposes are to contribute Dharmic knowledge at the Buddha Garden on Mt. Nakkerd and through various other medias of the foundation as well as donating copies of the magazine to public amenities such as libraries, government organizations, charity organizations and other suitable places in Phuket. This journal project is run by the same editorial board that used to run a journal project of the same name, which was then sponsored by the Phuket Buddhist Society 2007-2008. The first issue of this new journal is scheduled to be the July-December 2016 issue.

Any libraries, education institutes, organizations and individuals who are interested in receiving this journal for public benefits may contact the foundation by using the contact details below.

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation

42/14 Moo 2, Thepkasattree Rd., Rasada Sub-District, Muang District,
Phuket Province 83000

Tel 08 1891 3827, 08 1552 3790 , 076 373 138-9 ; Fax 076 373 140

www.sattha45foundation.com ; Line ID : suporn37 or harin_s

สารบัญ

แสงแรก	1
วัตถุประสงค์	2
บทบรรณาธิการ	6
ภูเก็ตพุทธกิจ	8
แสงเหนือ	28
แสงภูเก็ต	40
แสงพจนา	44
แสงแห่งสยาม	46
แสงนิมิต	60
แสงมาตุคาม	62
บัวสามแบบ	72

แสงพระธรรม The Light of Dharma

Semiannual Magazine

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม 2565 ถึง มิถุนายน 2566

เจ้าของ : มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕

42/14 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทร. 076 373 138-9, 08 1891 3827 โทรสาร 076 373 140 , mingmongkolphuket@gmail.com

ที่ปรึกษา : นพ.ประสิทธิ์ โกยศิริพงศ์ สุพร วนิชกุล พัฒน์ จันทรแก้ว

บรรณาธิการ : หรินทร์ สุขวจน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ประกอบ ศรีรัตนาวดี

กองบรรณาธิการ : โชติ คชบาล ไกด์ ธรรมสาร สยันต์ แซ่ลิ้ม

กองงานแปล : เอื้อย สุขวจน์ แบร์รี่ อีสเมล

ที่ปรึกษากฎหมาย : วันชนะ ตันอนานันต์

ศิลปกรรม : สหธรรมิก

ออกแบบปก : เหวรา สตุติโอ

ที่ทำการกองบรรณาธิการ : 5/20 ม.2 ถ.เจ้าฟ้า ต.วิชิต อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000 โทร. 076 221 884, 08 1552 3790 harin_s@hotmail.com

มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ : 42/14 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทร 076 373 138-9, 08 1891 3827 โทรสาร 076 373 140 , mingmongkolphuket@gmail.com

พิมพ์ที่ : บริษัท สหธรรมิก จำกัด โทร. 0 2864 0434-5 Fax. 0 2864 3540 อีเมล : sahadhammik@gmail.com

Contents

First Light	1
Purposes	3
Editorial Preface	7
Phuket Buddhist Activities	18
Light of Pochana	45
Light of Siam	52
Light of Signs	61
Light of Motherhood	67
Three Lotuses	72

Volume 7 Issue 1 July 2022 – June 2023

Owner : Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation

Consultant : Dr.Prasith Koysiripong Mr.Suporn Vanichakul Mr.Phat Jankeaw

Editor : Harin Sukavat

Assistant to Editor : Prakorb Srirattanawadee

Writers & Contributors : Chote Khochaban Guid Thammasan Sayan Saelim

Translation team : Auey Sukavat Barry Ismail

Law Cosultant : Wanchana Tonthanant

Graphic : Sahathammik

Cover design : hae-ra studio

Editorial Office : 5/20 Moo 2, Chaofa Rd., T.Wichit, A.Muang, Phuket 83000 Tel 076 221 884, 08 1552 3790 harin_s@hotmail.com

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation : 42/14 Moo 2, Thepkrasattree Rd., T.Rasada, A.Muang, Phuket 83000

Tel 076 239190,0818913827 Fax 076 238470 , mingmongkolphuket@gmail.com

Printer : Sahathammik Co., Ltd.; Tel.02 864 0434-5, Fax.02 864 3540, sahadhammik@yahoo.com

บทบรรณาธิการ

ดังที่ทราบชัดแล้วว่า เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลโดยเฉพาะบล็อกเชน ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งความเจริญก้าวหน้าและการสิ้นสุดลงของสิ่งต่างๆ ที่ไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง

ปลายเดือนพฤษภาคม 2565 เทศบาลนครภูเก็ตมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับบริษัทด้านเทคโนโลยีนี้ที่ก่อตั้งขึ้นในภูเก็ตและอีกบริษัทที่เชี่ยวชาญจากส่วนกลาง เพื่อศึกษาและดำเนินการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาประยุกต์กับการพัฒนาในเขตเทศบาลนครภูเก็ต โดยมุ่งที่การส่งเสริมเศรษฐกิจ การบริหารภายในองค์กร และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรของเทศบาลและประชาชนในพื้นที่ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้

เชื่อว่าในที่สุดการเปลี่ยนแปลงนี้ก็จะครอบคลุมทั้งจังหวัด

สิ่งนี้จะสร้างประโยชน์แก่เมืองท่องเที่ยวนานาชาติเช่นภูเก็ตอย่างไรบ้าง ทั้งภาคธุรกิจท่องเที่ยว เส้นเลือดใหญ่ของจังหวัดรองรับนักท่องเที่ยวปีละกว่าสิบล้านคน ชาวต่างประเทศที่อยู่อาศัยประกอบอาชีพหลายหมื่นคน และชาวภูเก็ตกว่าสี่แสนคน

ในแง่ศาสนธรรม ผมสนใจการกำเนิด-ควบคุม-ทำงาน-พัฒนา อันแสนจะเที่ยงตรงไร้การแทรกแซงของเทคโนโลยีบล็อกเชน ที่ทำหน้าที่ดูดซับ-สะสม-ประมวล-ตอบสนองต่อปรากฏการณ์หรือธุรกรรมของบุคคลและองค์กร ซึ่งเห็นได้ว่ามีคุณสมบัติบางอย่างคล้ายกับระบบของ ‘กรรม’ ในพุทธศาสนา

Editorial Preface

As it is known that technology in the digital era, especially blockchain has many changes both the progress and the end of things that are inconsistent with change.

At the end of May 2022, the Phuket Municipality has signed a memorandum of understanding (MOU) with this Phuket-based tech company and another specialized company to study and implement the application of blockchain technology in the development of Phuket Municipality by focusing on promoting the economy, internal management and public participation as well. This will start creating knowledge and understanding for the personal of the municipality and people in the area to be able to use them.

To believe that this change will eventually cover the whole province.

How will this benefit an international tourist city like Phuket? Both the tourism business sector, the main artery of the province, support more than ten million tourists a year. Tens of thousands of foreigners living and working and more than four hundred thousand people in Phuket.

In the religious sense I am interested in the birth-control-work-development which is very accurate without the interface of blockchain technology that serves to absorb-accumulate-process-response to phenomena or transactions of individuals and organization. It can be seen that it has some properties similar to the system of 'karma' in Buddhism.

ภูเก็ตพุทธกิจ

(1) ภูเก็ตเปิดเกาะ

13 พฤษภาคม 2564

เพื่อกำหนดการเปิดประเทศรับชาวต่างชาติของรัฐบาล 1 กรกฎาคม 2564 มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลศรีธา ๔๕ จึงได้เตรียมการต่างๆ ตามมาตรการทางสาธารณสุข เพื่อต้อนรับผู้มาเยือนพุทธอุทยานยอดเขานาคเกิดตามกำหนดการเปิดเกาะนี้อย่างเต็มที่

(2) เข้าพรรษา 2564

23 กรกฎาคม 2564

วันเข้าพรรษาประจำปีนี้ ศาสนิกชนไทยและนานาชาติทยอยเข้าสู่พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิดแต่เช้า นอกจากได้สักการะพระใหญ่แล้ว ยังได้ร่วมกันสวดรับฟังพระสงฆ์สวดมนต์รับศีลรับพร นำโดยพระอาจารย์ปรีชา ปิยธมโม หัวหน้าหมู่สงฆ์พุทธอุทยานฯ

(3) อาสาพระใหญ่

9 สิงหาคม 2564

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ จัดรถบรรทุกหกล้อและพลขับ 1 คน ไปประจำโรงพยาบาลสนามมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อทำการรับส่งผู้ป่วยโควิด-19มายังโรงพยาบาลสนาม

(4) ทหารเรือถวาย

12 สิงหาคม 2564

น.อ.ดร.นิรัตน์ ทากุดเรือ ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองบัญชาการกองทัพอากาศที่ 3 ขึ้นมานมัสการพระใหญ่เมืองภูเก็ต และถวายเครื่องบริขารแด่หมู่สงฆ์ที่พำนัก ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด

(5) จาก Sandbox สู่สมาธิ

28 สิงหาคม 2564

นักท่องเที่ยวในโครงการ Phuket Sandbox ชาวฝรั่งเศส Guillaume Chamboom และเพื่อน เยี่ยมชมพระใหญ่เมืองภูเก็ต สนใจบอร์ดแนะนำการทำสมาธิแบบอานาปณสติเบื้องต้น สัมผัสจิตทดสอบรับการฝึก

(6) รับกลับบ้าน

8 กันยายน 2564

จิตอาสาพระใหญ่เมืองภูเก็ต นำรถไปรับผู้ป่วยแรงงานชาวพม่ารักษาหายแล้ว 25 คน จากโรงพยาบาลสนาม ส่งกลับยังที่พักอาศัยสามแห่ง เป็นที่เรียบร้อย

(7) เยียวยา คืบเหี่ยว เยี่ยมเยียน

2 ตุลาคม 2564

มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ ไปมอบถุงยังชีพแก่ผู้ป่วยโควิด รักษาหายพาส่งกลับบ้านแล้ว ที่ซอยมะลิแก้ว ตำบลรัชฎา เมืองภูเก็ต และมอบถุงยังชีพแก่คนชราอยู่บ้านคนเดียว ที่ถนนสุรินทร์ ซอย 3 ตำบลตลาดใหญ่

(8) หลวงพ่อเติมเลื่อนตำแหน่ง

10 ตุลาคม 2564

พระครูวิสุทธิกิตติยาภรณ์ (บุญเติม ปริสุทฺโธ) เจ้าอาวาสวัดกิตติสังฆาราม (วัดกะตะ) ผู้กำกับดูแลการสร้างพระใหญ่เมืองภูเก็ต ได้รับการแต่งตั้งเป็น เจ้าคณะอำเภอเมือง

(9) ออกพรรษาพม่ามอญ

20 ตุลาคม 2564

พุทธศาสนิกชนพม่ามอญทั้งหญิงชายในภูเก็ต
ร่วมกันไปทำบุญสักการะพระใหญ่เนื่องในเทศกาล
วันออกพรรษา ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด
อย่างพร้อมเพรียงเช่นทุกปี

(10) เทียวภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์

3 พฤศจิกายน 2564

สองสุภาพสตรีชาวนครดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ นักท่องเที่ยวโครงการ
ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ ขึ้นมาเที่ยวชมพุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด

(11) ปิดโรงพยาบาลสนาม

5 พฤศจิกายน 2564

ผู้ป่วยพักรักษาโควิดสองคนสุดท้ายได้เดินทาง
ออกจากโรงพยาบาลสนามมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภูเก็ตกลับบ้านเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นความร่วมมือ
ระหว่างโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ภาคส่วนต่างๆ
และมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ

(12) ถวายนมพระใหญ่ 2564

7 พฤศจิกายน 2564

กฐินสามัคคี ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด
ปีนี้ พระอาจารย์ปรีชา ปิยะธัมโม หัวหน้าสงฆ์
พุทธอุทยานฯ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ พล.ต.วรเดช
เดชรักษา ผบ.กองพลทหารราบที่ 5 เป็นประธาน
ฝ่ายฆราวาส นายสุวิทย์ สุริยะวงศ์ นายอำเภอ
ถลาง จุฑารูปเทียนเริ่มพิธี โดยพระอัครมุนี อคฺคธมฺโม
ได้รับถวายผ้ากฐินในปีนี้

(13) หลวงตาบุญขึ้นจาริก

19 พฤศจิกายน 2564

หลวงตาบุญขึ้น ปัญญาสุโท จาริกยังภูเก็ท แล้ว
จุดธูปกลับสู่นครพนม มีศาสนิกชนคอยกราบ
ถวายน้ำดื่มแพ็กตลอดเส้นทาง มีรถติดตามร่วมกับ
รถบรรทุกของมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ เพื่อจัดสรร
น้ำดื่มไปมอบให้ผู้ที่ต้องการ เช่น ผู้ป่วยติดเตียง
โรงพยาบาล ฯลฯ

(14) วชิระอนามัย

27 พฤศจิกายน 2564

มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ จัดรถบรรทุก
น้ำ 12,000 ลิตร พร้อมพนักงานไปปล่อย
ขันลงท่อระบายน้ำเสียภายในโรงพยาบาล
วชิระภูเก็ต เพื่อทำความสะอาดท่อและ
ป้องกันการอุดตัน

(15) บวชประจำปีพระใหญ่

28 พฤศจิกายน 2564

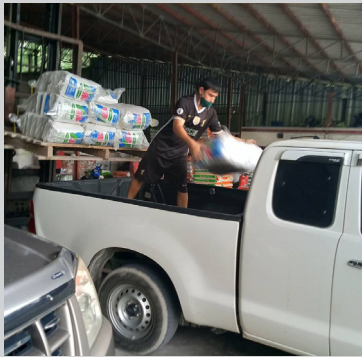
งานบวชประจำปีของพระใหญ่เมืองภูเก็ตครั้งนี้ ได้เกิดพระนวกะ 2 รูป
สามเณร 1 รูป โดยพระครูวิสุทธิกิตติยาภรณ์ เจ้าคณะอำเภอเมือง เป็น
พระอุปฌาย์เช่นทุกครั้ง และมอบหมายให้พระปริชา ปิยธมโม หัวหน้า
พระสงฆ์พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด อบรมธรรมและวัตรปฏิบัติ

(16) ช่วยชาวเฉลิมพระเกียรติ

3 ธันวาคม 2564

ทีมบรรเทาทุกข์พระใหญ่เมืองภูเก็ต ประสานหน่วย
งานในท้องที่ประสบอุทกภัยอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
นครศรีธรรมราช นำรถบรรทุกน้ำดื่มและข้าวสารไป
มอบให้ชาวบ้าน โดยลำเลียงทางเรือต่อไปยังบ้านที่
รถเข้าไม่ถึง

(17) มอบข้าวชาวนครฯ

4 ธันวาคม 2564

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ จัดซื้อข้าวสาร 100 ถุง ลงพื้นที่น้ำท่วม อำเภอนครชัยศรี นครศรีธรรมราช ร่วมกับจิตอาสาในท้องถิ่น มอบแก่ชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วม

(18) ช่วยบ้านทกหน้า

6 ธันวาคม 2564

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ กับภาคประชาสังคมเข้าช่วยเหลือชาวบ้านพื้นที่น้ำท่วมนครศรีธรรมราช มอบข้าวสารถุงที่บ้านทกหน้า โดยบางจุดต้องล่ำเลียงไปทางเรือ

(19) UN เยือนพระใหญ่

11 ธันวาคม 2564

คณะเจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ซึ่งเดินทางมาร่วมสมมนานาชาติ ระหว่างวันที่ 16-17 ธันวาคม 2564 ได้เข้าเยี่ยมชมพุทธอุทยานยอดเขานาค โดยการนำของนาวาโทหญิงญาดา เทียมทิพย์ จากศูนย์ปฏิบัติการด้านสันติภาพ กองบัญชาการกองทัพไทย

(20) เจริญพุทธมนต์สู่ปี 2565

1 มกราคม 2565

หมู่สงฆ์พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิดเจริญพระพุทธมนต์เพื่อความเป็นสิริมงคล เนื่องในวาระการเข้าสู่ศักราชใหม่ 2565 ณ เบื้องหน้าองค์พระใหญ่เมืองภูเก็ต บริเวณลานประพักชณ ตั้งแต่ 21 นาฬิกาคืนวันที่ 31 ธันวาคม 2564 จนถึงรุ่งสางปี 2565 ไปเล็กน้อย สาธุชนชาวไทยและต่างประเทศที่พำนักในภูเก็ตมาร่วมกิจกรรมเช่นเคย

(21) ทำบุญศกใหม่

2 มกราคม 2565

พล.ต.ท.บุญเรือง ผลพานิชย์ รองประธานคณะกรรมการการกฎหมายยุติธรรมและตำรวจ วุฒิสภา และคณะ ขึ้นมาทำบุญและสักการะพระใหญ่เมืองภูเก็ต โดยสุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิฯ ให้การต้อนรับนำชมพุทธอุทยานฯ บรรยาย และตอบข้อซักถามความเป็นมาของโครงการก่อสร้าง

(22) แตร้อยเอ็ด

21-22 มกราคม 2565

หลวงตาบุญขึ้น ปัญญาจุฑาโฒ จาริกกลับถึงร้อยเอ็ด รถพระใหญ่เมืองภูเก็ตติดตามนำน้ำดื่มที่หลวงตา รับถวายจากผู้ศรัทธารายทางไปมอบให้ รพ.ธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี รพ.ส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสองห้อง อำเภอโพธิ์ทอง และ รร.บ้านหนองเม็ก อำเภอเสลภูมิ รวมหนัก 7 ตัน ตามเจตนารมณ์ของหลวงตา

(23) แนะนำกรรมฐาน

24 มกราคม 2565

วิ-นักธุรกิจการท่องเที่ยวในภูเก็ต เคยมาสักการะพระใหญ่ และเรียนกรรมฐานกับสถาบันพลังจิตตานุภาพภูเก็ต ใช้เวลาว่างช่วงวิกฤตโควิด อาสาณักท่องเที่ยวที่สนใจฝึก “7 นาที สร้างสุข” ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ณ โถงองค์พระใหญ่ ตามคำแนะนำของสุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ

(24) ทุนการศึกษา

4 กุมภาพันธ์ 2565

สุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคลฯ กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม ส่งตัวแทนไปมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกโดยคณะ กก. ของโรงเรียน จำนวน 20 ทุนๆละ 500 บาท เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2565

(25) จากยูเครน

13 กุมภาพันธ์ 2565

สามีภรรยาชาวยูเครนมาเยี่ยมชมพุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ได้ทดลองฝึกสมาธิ “7 นาทีสร้างสุข” และสนทนากับ สุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ เกี่ยวกับหลักปฏิบัติของชาวพุทธ ทราบว่าทั้งสองเป็นผู้ไม่เชื่อในพระเจ้า (atheist) หากสนใจในคุณธรรมสากล เคยท่องเที่ยวไปในอินเดีย

(26) มาฆะพระใหญ่

16 กุมภาพันธ์ 2565

วันมาฆบูชาปีนี้ ศาสนิกชนไทยและต่างชาติขึ้นไปสักการะพระใหญ่เมืองภูเก็ตและเวียนเทียนเช่นเคย โดยหมู่สงฆ์พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด 7 รูป นำโดยพระอาจารย์ปรีชา ปิยธมโม หัวหน้าสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์บริเวณลานเวียนเทียนเบื้องหน้าองค์พระใหญ่

(27) ช่วยชาวดอย

27 กุมภาพันธ์ 2565

จรัญ จินดาพล ตัวแทนมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ ร่วมกับหมู่สงฆ์ศิษย์พระอาจารย์จรัญ อนันต์โคโน แห่งอุทยานธรรมดงยาง ศรีสะเกษ ร่วมกับชาวมุขมขนปรับปรุงทางขึ้นไปยัง ‘ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง’ บ้านหะมะคี ตำบลแม่สอง จังหวัดตาก มาตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2565 เสร็จสิ้นภารกิจ

(28) แต่ชาวโกมารภักจ์

6 มีนาคม 2565

เกรียงกมล วณิชกุล ตัวแทนมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ นำเครื่องอุปโภคบริโภค 90 ถัง ไปมอบให้แก่ชุมชนโกมารภักจ์ เมืองภูเก็ต ตามที่ได้แจ้งขอความช่วยเหลืออันเนื่องมาจากสถานการณ์โควิด โดยมี อติสร สวัสดิ์ดี จากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดภูเก็ตร่วมการส่งมอบ

(29) อุบัติฐานภิกษุณวกะ

7 มีนาคม 2565

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ จัดรถรับส่งพระนวกะ 33 รูป ซึ่งอุปสมบทอุทิศส่วนกุศลแด่ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร ในงานประจำปีของจังหวัด จัดโดยมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีฯ และเทศบาลตำบลศรีสุนทร (เมื่อวันที่ 5 ที่ผ่านมาน ณ วัดเทพวนาราม-มาหนัก อำเภอล่าง) โดยรับจากวัดไปบิณฑบาตยังย่านชุมชนหมู่บ้านเชิงทะเล

(30) จินตนาการบนใบโพธิ์

8 มีนาคม 2565

ครอบครัวชาวเอสโตเนียเข้ามาเยี่ยมชมพุทธอุทยาน ยอดเขานาคเกิด ทำบุญบริจาคใบโพธิ์ทองเหลือง เด็กน้อยสามคนตั้งใจวาดจินตนาการลงบนแผ่นใบโพธิ์ (โพธิ์ หมายถึงพระปัญญาธิคุณ) ทั้งสองด้านอย่างรื่นรมย์ โดยใบโพธิ์เหล่านี้จะนำไปหลอมเป็นศาสนวัตถุประดับภายในอุทยานฯ ซึ่งผู้บริจาคจะเขียนชื่อตัวหรือคำอธิษฐานลงไป

(31) สันติธรรม

9 มีนาคม 2565

ตั้งแต่เกิดความไม่สงบในยูเครนเมื่อปลายกุมภาพันธ์ 2565 นักท่องเที่ยวนานาชาติที่ขึ้นไปพระใหญ่เมืองภูเก็ตและได้ทำบุญใบโพธิ์ทองเหลือง มักเขียนข้อความเรียกร้องสันติภาพลงบนแผ่นใบโพธิ์ ขอสันติธรรมจงบังเกิดโดยเร็ววัน

(32) บูรณาการความช่วยเหลือ

11 มีนาคม 2565

สำนักงานพัฒนาสังคมฯ ศูนย์ดำรงธรรมและหน่วยงานในจังหวัดภูเก็ต ร่วมมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ ลงพื้นที่ไปมอบถุงยังชีพและเงินช่วยเหลือแก่ประชาชนที่เดือดร้อนในสถานการณ์โควิด

(33) โรงทานงานทั่วเทพฯ

12 มีนาคม 2565

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ จัดอาหารคาวหวานและเครื่องดื่มไปร่วมออกโรงทานถวายพระสงฆ์และบริการผู้มาร่วมในพิธีบวงสรวงบรรพชนคนเมืองกลางประจำปี ณ สวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงโกมารภัจจ์ อำเภอดกลาง

(34) ยังเยียวยา

7 เมษายน 2565

พนักงานพระใหญ่เมืองภูเก็ตรวบรวมรายชื่อผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด และผู้ติดเชื้อที่ขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้นผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และเครือข่ายจิตอาสาเข้ามา จำนวน 20 ราย เพื่อจัดถุงสิ่งของจำเป็นในครัวเรือนไปมอบให้

(35) อนามัยในอุทยานฯ

12 เมษายน 2565

ก่อนวันมหาสงกรานต์ หน่วยงานสาธารณสุขในท้องที่ได้มาตรวจสภาพห้องสุขาสาธารณะที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ซึ่งผ่านเกณฑ์พิจารณาตามมาตรฐาน โดยมอบสติ๊กเกอร์การผ่านเกณฑ์และข้อเสนอแนะ เพื่อติดประกาศภายในจุดที่เหมาะสม

(36) สักการะพระใหญ่

20 เมษายน 2565

พล.ร.อ.ชาติชาย ศรีวรขาน อดีตผู้บัญชาการทหารเรือและภริยา พร้อมคณะขึ้นมาสักการะพระใหญ่เมืองภูเก็ต และร่วมทำบุญโดยสุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ ให้การต้อนรับนำชมและบรรยายความเป็นมาของโครงการ รวมทั้งเชิญคณะร่วมปฏิบัติสมาธิ “7 นาทีสร้างสุข” ณ โถงองค์พระใหญ่

(37) สักการะและปฏิบัติธรรม

23 เมษายน 2565

สุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ ให้การต้อนรับนายธีระพล มิตถ์ประยูร ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดภูเก็ตและคณะ ซึ่งขึ้นมาสักการะพระใหญ่เมืองภูเก็ต โดยได้นำชมสถานที่ บรรยายความเป็นมาโครงการสร้าง และแนะนำให้ปฏิบัติสมาธิ “7 นาทีสร้างสุข”

(38) ศ.ฝรั่งเศสสมาธิ

5 พฤษภาคม 2565

ศาสตราจารย์เซบาสเตียน เรอเน่ นักวิทยาศาสตร์และนักเขียน ผู้มีชื่อเสียงชาวฝรั่งเศสขึ้นมาเที่ยวชมพุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ได้ทดลองฝึกสมาธิ ‘7 นาทีสร้างสุข’ และขอบันทึกคลิปการสอนไว้ ท่านศรัทธาในพระพุทธเจ้า จะนำความรู้และหนังสือธรรมะ (ที่ได้รับจากที่นี่) ไปศึกษาต่อและแบ่งปันแก่ผู้สนใจ

(39) บรรเทาทุกข์ชุมชน

6 พฤษภาคม 2565

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลฯ จัดถุงยังชีพ 159 ถุงไปร่วมกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต และผู้นำชุมชนฯ ไปแจกจ่ายแก่ชาวชุมชนศรีสุทัศน์ ตำบลตลาดใหญ่ ผู้ได้รับความลำบากในการครองชีพ รวมถึงผู้ป่วยติดเตียง 11 ราย

(40) สมาธิสามทวีป

14 พฤษภาคม 2565

นักท่องเที่ยวจากออสเตรเลีย รัสเซีย ยูเครน และชาวคีอาระเบีย ขึ้นมาชมพุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ทดลองฝึกสมาธิ “7 นาทีสร้างสุข” ร่วมทำบุญ และรับหนังสือ “What did the Buddha teach ?” (“พระพุทธเจ้าสอนอะไร”) ทรงนิพนธ์โดย สมเด็จพระญาณสังวร พระสังฆราชองค์ที่ 19

PHUKET BUDDHIST ACTIVITEIS

(1) Opening the Island

13 May 2021

As the government's schedule for opening the country to accept foreigners on July 1st, 2021, the Phraphutthamingmongkhon Satta 45 Foundation made various preparations according to public health measures to fully welcome visitors to Phuket on this schedule.

(2) Buddhist Lent 2021

23 July 2021

This year's Buddhist Lent Day Thai and international religious people gradually enter the Buddha Garden on Mt. Nakkerd early in the morning. In addition to worshipping the Bid Buddha also listened to the monks chanting.

(3) Big Buddha's volunteer unit

9 August 2021

The Foundation's volunteer unit organized a truck to be stationed in the field hospital for transporting the patients.

(4) Navy's giving

12 August 2021

The Director of Civil Affairs Division of Royal Thai Navy Area 3 Headquarters came up to worship the Phuket Big Buddha and gave the amulet to the residing monks.

(5) From Sandbox to the meditation

28 August 2021

French tourists in Phuket Sandbox Project, who visited the Buddha Garden on Mt. Nakkerd, were interested in meditation guide board and received training.

(6) Back home

8 September 2021

The Foundation's volunteer unit took a car to pick up 25 healed Burmese workers from the field hospital return to their accommodations.

(7) Visit and heal

2 October 2021

The Foundation's volunteer unit went to deliver survival bag to cured coronavirus patients at Soi Malikaew and gave survival bag to elderly at home alone at Surin Soi 3.

(8) Luangphor Term was promoted

10 October 2021

Luangphor Term, supervising the Big Buddha Project, the abbot of the Kata Temple was appointed as the primate of the Muang district.

(9) Burmese and Mon's Buddhist Lent Day
20 October 2021

Burmese and Mon Buddhists in Phuket went together to make merit at the Buddha Garden on Mt. Nakkerd in the festival of Buddhist Lent as every year.

(10) Phuket Sandbox Tourists

3 November 2021

Two Dubai ladies the tourists who entered the Island through the Phuket Sandbox project came up to the Buddha Garden on Mt. Nakkerd.

(11) Field hospital closure

5 November 2021

The last two Covid-19 patients have left the Phuket Rajabhat University field hospital to return home successfully.

(12) Big Buddha Kathin ceremony

7 November 2021

Kathin Samakkhi at the Buddha Garden of Mt. Nakkerd this year was chaired by the head monks of the garden and Major General Waradet Detraksa was secular president.

(13) Luangta Bunchuen pilgrimage

19 November 2021

Luangta (senior monk) Bunchuen hiked to Phuket and back to Nakhonphanom. There are devotees waiting to offer drinking along the way. The Foundation's truck will allocate drinking water to those in need such as bed ridden patients, hospital, etc.

(14) Vachira Hygiene

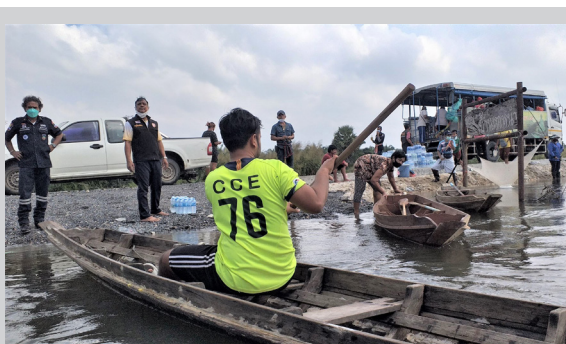
27 November 2021

The Foundation delivered a 12,000-litre water truck with employees to drive it into a sewer inside the Vachira Phuket Hospital to clean pipes and prevent clogging.

(15) Annual ordination ceremony

28 November 2021

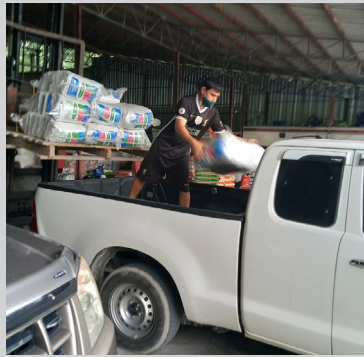
The annual ordination ceremony of the Phuket Big Buddha this year two monks and one novice were born. The preceptor was the primate of the Muang District and head of the clergy of the Buddha Garden on Mt. Nakkerd was the teacher of them.

(16) Chaloeprakiat community support

3 December 2021

Phuket Big Buddha relief team coordinated with local authorities affected by flooding in Chaloeprakiat district, Nakhon Sithamrat, to bring drinking water and rice trucks to the villagers by boat to the houses that the car couldn't reach.

(17) Rice for Nakhon Sithamrat

4 December 2021

The Foundation purchasing 100 bags of rice for flooding in Chaloeprakhiat District together with local volunteers to give to villagers affected by floods.

(18) Helping Baan Hoknam

6 December 2021

The Foundation with civil society to help villagers in Nakhon Sithamrat flooded area donated bags of rice at Baan Hoknam at some points must be transported by boat.

(19) UN visiting Phuket Big Buddha

11 December 2021

UN staff team who traveled to attend international seminar on 16-17 December 2021 visited the Buddha Garden on Mt. Nakkerd by the leadership of commander Yada Thiamthip from the Center for Peace Operations Royal Thai Armed Forces Headquarter.

(20) Prayer for the year 2022

1 January 2022

Monks prayed for good fortune on the occasion of entering the new era 2022 at the Phuket Big Buddha around the Vientiane Courtyard, from 21 o'clock of December 31, 2021 until the year 2022 has passed a little, Thais and foreigners in Phuket joined the activities as usual.

(21) Making merit in the new era

2 January 2022

Lieutenant colonel Bunruang Phonphanit, Vice president of the legal committee justice and police senate came up to make merit to the Phuket Big Buddha. Suporn Vanichakul, the Foundation's chairman welcomed, led a tour of the Buddha Garden giving the history of the construction project.

(22) For Roi-et

21-22 January 2022

Luangta Bunchuen returned to Roi-et. The Phuket Big Buddha's truck carriage followed and brought drinking water that Luangta received from the devotees along the way to Thawatburi Hospital, Thawatburi District Hospital, Phonthong District, and Baan Nongmek School in Roi-et, total weight 7 tons, according to Luangta intention.

(23) Guided meditation

24 January 2022

Khun Wi tourism businesswoman in Phuket used to worship the Big Buddha and studied meditation spending free time during the Covid crisis volunteered to lead tourists interested in practicing "7 minutes to make happiness" at the Big Buddha Hall according to the advice of Suporn Vanichakul, the Foundation's chairman.

(24) For Students

4 February 2022

Suporn Vanichakul, chairman of the Foundation and a committee of Wat Latthiwanaram School sent representative to give twenty scholarships, 500 Baht each, to students on the occasion of the National Children's Day 2022.

(25) From Ukraine

13 February 2022

Ukraine husband and wife visited the Buddha Garden on Mt. Nakkerd tried the meditation practice '7 minutes to make happiness' and had conversation with Suporn, president of the Foundation, about Buddhist practices.

(26) Magha Puja Day

16 February 2022

Magha Puja Day this year as usual, Thai and foreign religious people went up to pay homage to the Phuket Big Buddha and got the light waving rite 'Vientiane', listened to the monks praying in front of the Big Buddha.

(27) Helping hill tribes

27 February 2022

Representative of the Foundation together with monks from the Tham Dongyang Park, Sisaket, and the community to improve the way up to the Maefahluang Mt. Thai Community Learning Center, Maesong Subdistrict, Tak since January 20, 2022, the mission has been completed.

(28) For Komaraphat

6 March 2022

Representative of the Foundation brought 90 bags of consumer goods to Komaraphat Community as requested for help due to the Covid situation, with Adisorn Sawatdee from the Damrongdharma Center of Phuket joining in the delivery.

(29) For the new monks

7 March 2022

The Foundation organized a shuttle bus for 33 new monks, who were ordained to dedicated merit at the province's annual event, by receiving from the temple to alms round to the village community of Cherg Thale.

(30) Imagination on the Bodhi Leaf

8 March 2022

An Estonian family came up to the Buddha Garden on Mt. Nakkerd to make merit by donating brass Bodhi Leaves. Three children intently drew their imaginations on the both sides happily. These Bodhi leaves will be cast as religious objects to decorate within the garden, in which the donor will write their name or prayer.

(31) Peace

9 March 2022

Since the unrest in Ukraine at the end of February 2022, international tourists who went up to the Phuket Big Buddha and make merit with brass bodhi leaves and always write a message calling for peace on the Bodhi leaves. May peace come back soon.

(32) Helping together

11 March 2022

Damrongdharma Center of Phuket joined the Foundation to give survival bags and financial assistance to people who were in trouble in the Covid situation.

(33) Thepkrasattri Ceremony

12 March 2022

The Foundation organized foods and beverages to join in the alms booth for monks and serve those who join in the annual worshipping ceremony for the ancestors of Thalang people at the Wat Muangkomaraphat.

(34) Further assistance

7 April 2022

The Foundation staff compiled the list of 20 people affected by Covid crisis who asked for basic help through the Damrongdharma Center of Phuket to give them the survival bags.

(35) Buddha Garden hygiene

12 April 2022

Before Songkran Day the local public health agency has inspected the condition of public toilets serving tourists at Buddha Garden on Mt. Nakkerd which passed the criteria to consider according to the standard.

(36) Pay homage to the Big Buddha

20 April 2022

Admiral Chatchai Srivarakhan, former navy commander, came up to pay homage to the Phuket Big Buddha. Suporn Vanichakul, president of the Foundation, guided and explained the Big Buddha project and invited them to join the meditation practice “7 minutes to happiness”.

(37) Judge's visit

23 April 2022

Suporn Vanichakul, president of the Foundation welcomed Theeraphol Mitprayoon, Chief Justice of the Phuket Juvenile and Family Court which came to pay homage to the Big Buddha by taking tour of the place and described the history of the Big Buddha project.

(38) Professor meditating

5 May 2022

Professor Sebastian Renee, a famous French scientist and writer, came to visit the Buddha Garden on Mt. Nakkerd. He tried the meditation practice '7 minutes to happiness' and asked to record the teaching clip. He pleased to read the Dharma book, obtained from here, to further study and share with those who are interested.

(39) For Srisuthat community

6 May 2022

The Foundation organized 159 survival bags to join the Damrongdhama Center of Phuket, Phuket Municipality and the community leader to distribute to the people of Srisuthat Community who have suffered an hardship in living.

(40) Meditation practice

14 May 2022

Visitors from Australia, Russia, Ukraine and Saudi Arabia came up to Buddha Garden on Mt. Narkkerd. They joined in making merit, practiced meditation and received the book "What did the Buddha teach ?" (written by the 19th Patriarch of Thailand)

เมล็ดพันธุ์พุทธ : บวชนเณรชาวดอย

โชติ คชบาล

ที่มา

แม้การจัดงานบวชนเณรภาคฤดูร้อนประจำปี 2565 หนึ่งในพันธกิจสำคัญที่มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ ได้ดำเนินการมาทุกปีตั้งแต่เริ่มโครงการสร้างพระใหญ่เมืองภูเก็ตเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ไม่สามารถจัดให้แก่ลูกหลานชาวภูเก็ตในปีนี้ได้ อันเนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ต่อเนื่องมาแต่ต้นปี 2563 หากแต่เมื่อทราบว่าชาวชุมชนบดอยในท้องที่บ้านหะมะคี ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก อันภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อน ซึ่งจรัญ จินดาพลเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ที่เดินทางไปสร้างถนนขึ้นดอย(ในโครงการ “ถนนพระท่า” ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2565) ใกล้กับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวงและสำนักสงฆ์บ้านแม่ระเมิง ร่วมกับหมู่สงฆ์ 18 รูปจากอุทยานธรรมดงยางจนแล้วเสร็จ ต้องการให้ลูกหลานในหมู่บ้านได้บวชเรียนช่วงปิดภาคเรียนใหญ่ จรัญจึงได้แจ้งให้สุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิฯ ทราบ

เดินจงกรม

ฝึกสมาธิ

สวดมนต์เช้า

ฟังสงฆ์สวดมนต์

เมื่อมีการประสานกราบเรียนพระอาจารย์จรรย์ อนงค์ โณ เจ้าสำนักอุทยานธรรมดงยาง ศรีสะเกษ ซึ่งกำลังทำกิจกรรมทางพุทธศาสนาและการพัฒนาท้องถิ่นทางภาคเหนือ และหารือกับ ผู้นำชุมชน กราบเรียนพระสังฆาธิการในท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานท้องถิ่นเห็นพ้องต้องกันแล้ว จึงได้ เกิดโครงการ “บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2565” ขึ้นร่วมกันกับวัดต่างๆ ในท้องถิ่นที่กำลังจะ จัดงานบวชสามเณรในช่วงเวลาเดียวกันอยู่แล้ว

เดินทางไปยังสถานที่บวชเช้าวันที่ 2 เมษายน 2565

ขบวนผู้จะบวชทุกหมู่บ้านกำลังเดินทางไปยังสถานที่บวช

ผู้ปกครองมอบผ้าไตรจีวรแก่ณาค

เริ่มพิธีบวช

กล่าวคำขอบวช

ถ่ายภาพที่ระลึก

บวชเรียน

ในส่วนที่อุทยานธรรมดงยางและมูลนิธิฯ ร่วมกันนี้ มีผู้ปกครองพาเยาวชนชายบ้านแหะคิ มาสมัครบวชจำนวน 18 คน พร้อมกันนี้ มีผู้ปกครองเยาวชนหญิงขอร่วมบวชธรรมจารีด้วยอีก 8 คน ทำพิธีบวชพร้อมกันกับเยาวชนในชุมชนใกล้เคียง ณ วัดพระธรรมจาริกต่อปล้าคี ตำบลแม่สอง ในวันที่ 2 เมษายน 2565 กำหนดลาสิกขาในวันที่ 18 เมษายน 2565 มีพระครูสุเขตมงคลการ เจ้าคณะอำเภอ ท่าสองยาง เจ้าอาวาสวัดมณฑลคีรีเขตรเป็นพระอุปัชฌาย์ โดยพระอาจารย์จรัญ อนันต์โคณ มอบหมายให้ พระ 10 รูป เณร 2 รูปจากอุทยานธรรมดงยางมาเป็นวิทยากรให้ความรู้และดูแลสามเณรจนกระทั่งตลอด การบวช ในการนี้ จรัญ จินดาพล จะเป็นผู้คอยดูแลประสานงานต่างๆ ซึ่งทั้งหมดจะพักและปฏิบัติกิจ อยู่ ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง

ลงจากเขาที่พำนัก

ขึ้นรถทอดแรก

เริ่มบิณฑบาตวันแรก

ตั้งแถวหน้าหมู่บ้าน

โปรดญาติโยม

สุขใจญาติธรรม

การฝึกอบรมเยาวชนเพื่อเตรียมการบวชเริ่มตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2565 ได้แก่การสวดมนต์ ทำสมาธิ ฝึกพิธีบวช โดยหลังจากบวชในวันที่ 2 เมษายนแล้ว การออกบิณฑบาต พระพี่เลี้ยงจะนำ สามเณรและธรรมจารีเดินทางจากคอยสู่ชุมชนหมู่บ้านที่ส่งบุตรหลานมาบวช โดยจะตื่นเวลาตี 4 เดินทางจากคอยมาขึ้นรถกระบะเพื่อพาไปถึงจุดจอดรถบรรทุก (ของมูลนิธิฯ) ระยะทางราว 4 กิโลเมตร แล้วไปส่งลงเดินบิณฑบาตยังชุมชนใช้เวลาอีกราว 1 ชม. ก่อนเดินทางกลับที่พัก

เรียนสวดมนต์

เรียนสมาธิ

สวดมนต์กลางคืน

ฝึกกรรมฐาน

กิจกรรม

นอกจากวัตรปฏิบัติแล้ว อุปัชฌาย์พระพี่เลี้ยงยังจัดให้สามเณรนวกะและธรรมจารีทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ จาริกธุดงค์ไปบวชต้นไม้และทำฝายในป่าเขา ก่อเจดีย์ทราย พัฒนาวัดร้างบนดอย ทาสีพระเจดีย์ ทำฐานพระปฐมเจดีย์จำลอง สักการะเจดีย์หินก่อ(ศาสนสถานโบราณที่ชาวเขานับถือสืบทอดกันมานาน) อันเป็นการฝึกขันติ วิริยะ และขัดเกลากิเลสอีกด้วย

พระพี่เลี้ยงนำจาริก

โปรดญาติโยมในหมู่บ้าน

โปรดญาติโยมในหมู่บ้าน

สักการะพระพุทธรูปที่ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ชาวไทย
ภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านทีตะอีคี อำเภอมก๋อย เชียงใหม่

สักการะเจดีย์หินก่อ

สะพานสามัคคีชุมชน
2 จังหวัดร่วมสร้าง

ร่วมแรงหลังลา ฯ

หลังลาสิกขาในวันที่ 18 เมษายน 2565 แล้ว ทั้งหมู่สงฆ์ที่มาร่วมดูแลอบรมเยาวชน เยาวชนที่บวช และชาวบ้านในชุมชน ยังได้ร่วมกันพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง โดยย้ายบ้านพักครูไปสร้างในที่ใหม่ แล้วปรับปรุงพื้นที่เดิมเป็นลานกีฬาและสถานที่ออกกำลังกายหรือจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน โดยเจริญ จินดาพล ตัวแทนมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕ เป็นผู้ประสานงานและร่วมควบคุมการก่อสร้างจนแล้วเสร็จในอีก 1 สัปดาห์ ก่อนจะพาหมู่สงฆ์อุทยานธรรมดงยางออกจากพื้นที่มุ่งสู่ภูเก็ท เพื่อให้ท่านได้ไปพำนักปฏิบัติกิจที่พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด

สงฆ์สามเณร

สงฆ์พระพุทธรูป

ก่อพระเจดีย์ทราย

พระประธานในพิธี

นอกจากการ“สร้างพระ สร้างชาติ”แล้ว พันธกิจหลัก 1 ใน 3 ประการของมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕ ยังได้แก่การ “สร้างคน” และกิจกรรมในงานสร้างคนนี้ คือการจัดบวชสามเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งในปี 2564 นี้ก็เสร็จลงด้วยดี โดยพิเศษกว่าที่ผ่านมา เพราะเป็นการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งพุทธะในแดนห่างไกลความเจริญ และยังเป็นการสืบสานพระปณิธานแห่งองค์ผู้ทรงกำเนิดโครงการแม่ฟ้าหลวงอีกด้วย ขออานิสสแห่งการนี้จงเกิดแต่ทุกรูปนามที่มีส่วนร่วมด้วยเทอญ

เตรียมปูน

ทำฝายกักเก็บน้ำ

บวชต้นไม้

ปักเหนี่ยว

เตรียมนั่งร้าน

ทาสียอดเจดีย์ทอง

ทาฐานเจดีย์

ชาวดยอนโมทนา

มอบสิ่งของและทุนการศึกษา
ก่อนลาสิกขา

ลาสิกขา

ร่วมแรง

รื้อย้าย

สร้างใหม่

ถ่ายภาพที่ระลึก

กฐินพระใหญ่ 2564

กฐินสามัคคีพระใหญ่ ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิดประจำปี 2564 จัดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 7 พฤศจิกายน 2564 พระอาจารย์ปรีชา ปิยธมฺโม หัวหน้าสงฆ์พุทธอุทยานฯ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ พระครูสังฆารักษ์สุรพงศ์ รัตนวังโส ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดกิตติสังฆาราม(กะตะ) และสงฆ์ร่วมเจ็ดรูปเจริญพระพุทธมนต์ พล.ต.วรเดช เดชรักษา ผู้บังคับบัญชากองพลทหารราบที่ 5 เดินทางมาเป็นประธานในพิธีฝ่ายฆราวาส สุพร วณิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ ประธานการจัดงาน สุวิทย์ สุริยะวงศ์ นายอำเภอถลาง จุฑาบุเทียณเริ่มพิธี โดยพระอดุลย์ อคฺคธมฺโม ได้รับถวายผ้ากฐินในปีนี้มีสาธุชนไปร่วมงานบุญสำคัญประจำปีกันอย่างพร้อมเพรียงเช่นเคย รวมทั้งสมาชิกชมรมผู้ปฏิบัติธรรมจังหวัดภูเก็ต คณะครูโรงเรียนบ้านฉลอง คณะอุบาสิกาส่งว้ายร้านำขบวนแห่เครื่องกฐินมีวงกลองยาวบรรเลงเวียนประทักษิณรอบองค์พระใหญ่ ชาวชุมชนและห้างร้านนำอาหารเครื่องดื่มของว่างไปบริการฟรี โดยปีนี้ จัดขึ้นภายใต้มาตรการทางสาธารณสุข เพื่อป้องกันและเฝ้าระวัง รวมทั้งเตรียมแผนระงับเหตุรองรับในสถานการณ์โรคติดต่อที่ยังคงอยู่

มูลนิธิพระพุทธรูปมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ ขออนุโมทนา หวังอย่างยิ่งว่าการร่วมแรงร่วมใจในกิจกรรมตามประเพณีทางพุทธศาสนาเช่นนี้ ในช่วงเวลาการปรับตัววิถีใหม่ของทุกคนนี้ จะมีส่วนให้เกิดความปิติ ผ่อนคลาย เสริมความสามัคคี และสืบพระพุทธศาสนาให้มั่นคงได้อีกทางหนึ่ง

ผู้ร่วมงานพร้อมกันที่ธรรมศาลา

สุพร วณิชกุล กล่าวขอโอฬาสีกรรม

พล.ต.วรเดช เดชรักษา กล่าวถวายผ้ากฐิน

ผู้ร่วมงานถวายไตรจีวรหมู่สงฆ์

ผู้ร่วมงานตักบาตร

ทยอยขึ้นสู่ลานเวียนเทียน

สตรีสูงวัยพ่อนำขบวน ณ ลานเวียนเทียน

สุพร วนิชกุล กล่าวนำอธิษฐานจิต

ตัวแทนชมรมผู้ปฏิบัติธรรมจังหวัดภูเก็ต
ถ่ายรูปร่วมกับสุพร วนิชกุล

ไอศกรีมกะทิ

ขนมจีน

ขนมจีบ

ผลไม้

จากสมุดบันทึก

พจนา จันทรสันติ

มีความแตกต่างอย่างใหญ่หลวงระหว่างอิสรภาพกับความมั่งง่าย
ซึ่งแม้โดยอาการภายนอกแล้วจะดูคล้ายคลึงกันยิ่ง
อิสรภาพนั้นลุ่มลึกและปล่อยวาง รู้ชัดและเต็มไปด้วยปัญญา ทว่ารู้ถึงข้อจำกัดและศักยภาพของ
แต่ละสิ่ง ดังนั้นจึงกระทำการอย่างอิสระ ทว่าเต็มไปด้วยความรับผิดชอบยิ่ง
ขณะที่ความมั่งง่ายนั้นหละหลวมและขาดปัญญา เต็มไปด้วยข้ออ้างและคำแก้ตัวนานา
ขณะเดียวกันก็ยึดมั่นถือมั่น และเต็มไปด้วยอหังการ
อิสรภาพโอบยบินไปในฟากฟ้า ขณะเดียวกันก็แนบชิดอยู่บนผืนแผ่นดิน
ถ่อมเนื้อถ่อมตัวด้วยเหตุที่รู้ซึ่งถึงข้อจำกัดของสิ่งต่างๆ รู้ชัดถึงความเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้
และในภาวะของอิสรภาพเท่านั้นที่การสร้างสรรค์แท้จริงอาจอุบัติขึ้น
มิใช่สิ่งยิ่งใหญ่ ทว่าจริงใจ และง่าย ชัด ลึก.

LIGHT OF POCHANA

From a diary

Pochana Chandrasonti

There is a big difference between freedom and simplicity

Which, even by the external symptoms, will look very similar

Freedom is profound and let loose, clear and full of wisdom. But knowing the limitations and potential of each.

Therefore it acts independently.

While negligence is lax and lacks wisdom and full of arrogance.

At the same time hold on and full of arrogance.

Freedom soars in the sky as it is firmly attached to the land.

Being humble because of knowing the limitations of things, the possibilities and the impossible.

And only in a state of freedom can true creation arise.

Not a great thing, but sincere and simple, clear and profound.

ตำนานพุทธเจดีย์สยาม (#2)

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

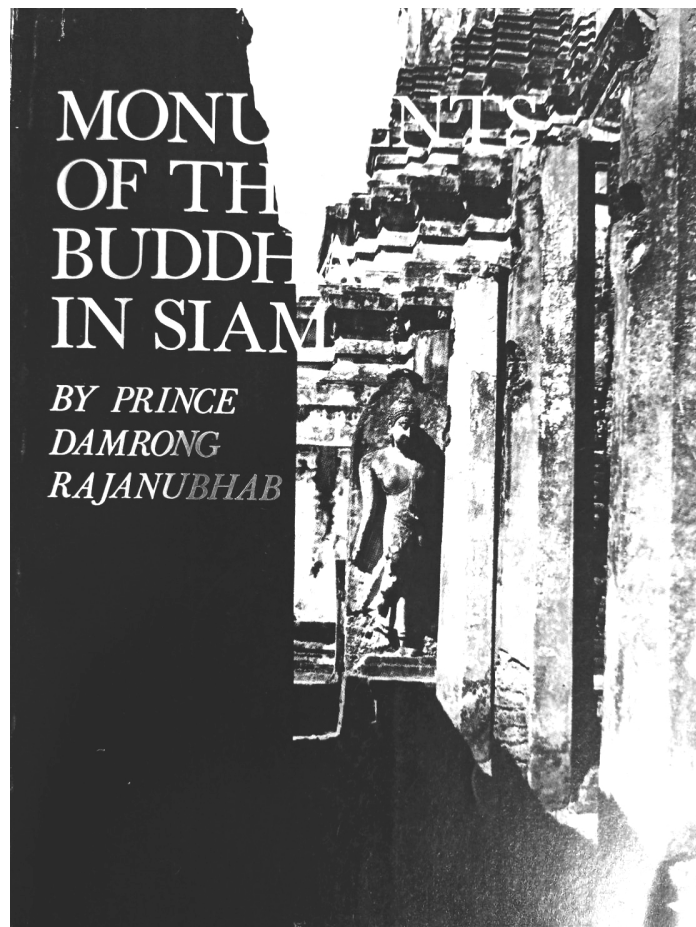
พระนิพนธ์ ตำนานพุทธเจดีย์สยาม นี้ เดิมฉบับเต็มพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ เจ้าจอมมารดาชุ่ม ในรัชกาลที่ 4 เมื่อปี 2469 มี 9 ภาค เฉพาะที่นำมาพิมพ์ใน แสงพระธรรม นี้คือ ภาค 8 และภาค 9 เท่านั้น ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษโดย สุลักษณ์ ศิวรักษ์ และ เอ.บี. กริสโวลด์ โดย ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล และ เอ.บี. กริสโวลด์ เรียบเรียงเชิงอรรถ และพิมพ์ขึ้นเป็นเล่มต่างหาก ดังนั้น จึงลำดับเป็น ภาคหนึ่ง และภาคสอง (ซึ่งก็คือ ภาค 8 และภาค 9 ของฉบับเดิมนั่นเอง โดยทยอยลงพิมพ์ใน แสงพระธรรม ตั้งแต่ฉบับที่ 10 เป็นต้นไป ท่านผู้อ่านที่สนใจอ่านภาษาไทยฉบับเต็มทั้ง 9 ภาค สามารถไปอ่านได้ที่เว็บไซต์ vajirayana.org)

อนึ่ง คำสะกดภาษาไทยคงไว้ตามต้นฉบับของผู้ทรงพระนิพนธ์

ยุคที่ 4 ลัทธิลังกาวงศ์

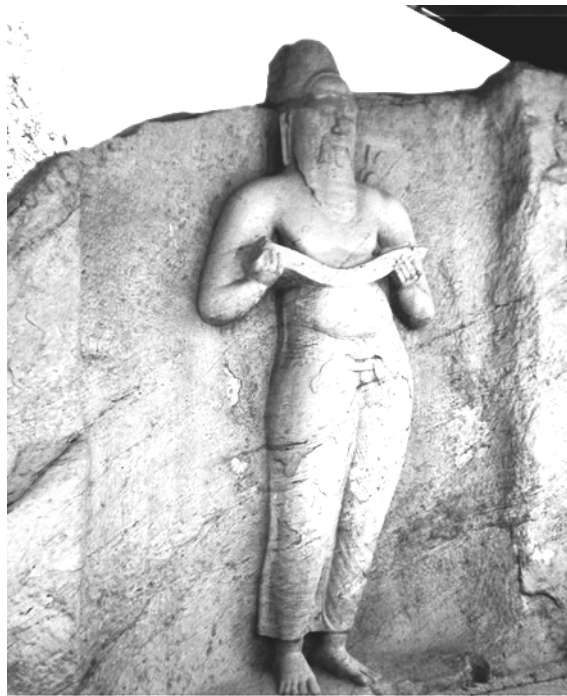
เรื่องตำนานพระพุทธรูปลัทธิลังกาวงศ์มาสู่ประเทศสยามนั้น เดิมเมื่อ พ.ศ.1696 พระเจ้าปรีกรมพาหุได้ครองราชสมบัติในลังกาทวีป พระเจ้าปรีกรมพาหุนั้นนับเปนมหาราชองค์หนึ่งในพงศาวดารลังกา เพราะมีอำนาจมาก สามารถปราบปรามได้เมืองทมิฬทั้งปวงไว้ในอำนาจ แลเปนพุทธศาสนูปถัมภกทำนองเดียวกับพระเจ้าอโศกมหาราช ทรงอาราธนาให้พระมหากัสสปเถระเปนประธานทำสังคายนาพระธรรมวินัย¹ (อันนับในตำนานทางฝ่ายใต้ว่าเปนสังคายนาครั้งที่ 7) แล้วจัดวางระเบียบข้อวัตรปฏิบัติแห่งสงฆนิกายให้กลับคืนเปนนิกายอันเดียวกัน เปนเหตุให้พระพุทธรูปสร้างเรื่องขึ้นในลังกาทวีป ครั้นกิตติศัพท์นั้นเพื่องฟุ้งมาถึงประเทศพม่ามอญไทย ก็มีพระภิกษุในประเทศเหล่านั้นพากันไปสืบสวนยังเมืองลังกา เมื่อไปเห็นวัตรปฏิบัติของพระสงฆ์ชาวลังกาตามแบบที่ชำระสะสางใหม่ ก็เกิดความเลื่อมใส ใคร่จะศึกษาแล้วนำแบบแผนนั้นมาประดิษฐานในบ้านเมืองของตน แต่พระสงฆ์ชาวลังการั้งเกียจว่าสมณวงศ์ในนานาประเทศแตกต่างกันมาเสียช้านานแล้ว จึงเกี้ยงให้พระภิกษุซึ่งไปจากต่างประเทศรับอุปสมบทใหม่ แปลงเปนนิกายลังกาวงศ์อันเดียวกันเสียก่อน พระภิกษุชาวต่างประเทศก็ยอมกระทำตาม วิถีบวชแปลงปรากฏในตำนานพระพุทธรูปศาสนาแต่สมัยนี้เป็นเดิมมา พระภิกษุชาวต่างประเทศอยู่ศึกษาลัทธิพระธรรมวินัยในลังกาทวีปจนรอบรู้แล้ว จึงกลับมายังประเทศของตน บางพวกก็พาพระสงฆ์ชาวลังกาด้วย เมื่อมาถึงบ้านเมืองเดิมผู้คนเห็นว่าพระสงฆ์ลังกาวงศ์ปฏิบัติเคร่งครัดในพระธรรมวินัยก็พากันเลื่อมใสให้บุตรหลานบวชเรียนในสำนักพระสงฆ์ลังกาวงศ์มากขึ้นโดยลำดับ ทั้งในประเทศพม่ามอญแลประเทศสยาม ตลอดไปจนประเทศลานนาล้านช้างแลกัมพูชา เรื่องตำนานพระสงฆ์นิกายลังกาวงศ์มีเนื้อความดังแสดงมา

ปกหนังสือ Monuments of the Buddha in Siam

ว่าโดยส่วนประเทศสยาม ดูเหมือนพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์จะแรกมาถึงเมื่อพระพุทธศักราชราว 1800 พวกพระภิกษุไทยซึ่งได้ไปบวชแปลง ณ เมืองลังกาก็กลับมาตั้งคณะที่เมืองนครศรีธรรมราชก่อน แล้วชักชวนพระสงฆ์ชาวลังกาตามมาช่วยกันสร้างพระมหาธาตุที่เมืองนครศรีธรรมราชแปลงเป็นรูปพระสถูปอย่างลังกาในสมัยนี้ ครั้นเกียรติคุณของพระสงฆ์ลังกาวงศ์แพร่หลายขึ้นไปถึงกรุงสุโขทัยราชธานีเมื่อครั้งกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงเป็นใหญ่ ก็ทรงเลื่อมใสโปรดให้นิมนต์พระสงฆ์ลังกาวงศ์ขึ้นไปตั้ง ณ กรุงสุโขทัย ลัทธิลังกาวงศ์จึงรุ่งเรืองในประเทศสยามแต่นั้นมา ความข้อนี้ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกของพระเจ้ารามคำแหงมหาราชเมื่อ พ.ศ.1820 ว่า “พ่อขุนรามคำแหงกระทำไอยทานแก่มหาเถรสังฆราชปราชญ์เรียนจบพระไตรปิฎก หัวกั๊กกว่าปู่ครูในเมืองนี้ ทุกตนลูกแต่เมืองนครศรีธรรมราชมา” ดังนี้ ตั้งแต่ลัทธิลังกาวงศ์มาเจริญขึ้น ลัทธิมหายานก็เสื่อมทรามแล้วเลยสูญไปในประเทศสยามคงมีแต่พระสงฆ์ถือลัทธิหินยาน แต่ว่าในชั้นแรกต่างกันเป็น 2 นิกาย คือพระสงฆ์พวกเดิมนิกาย 1 พระสงฆ์พวกที่อุปสมบทตามลัทธิลังกาวงศนิกาย 1 ในประเทศพม่ารามัญเขมรพระสงฆ์ก็เป็นสองนิกายเช่นนั้นเหมือนกัน ในที่สุดจึงรวมเข้าเป็นนิกายอันเดียวกัน

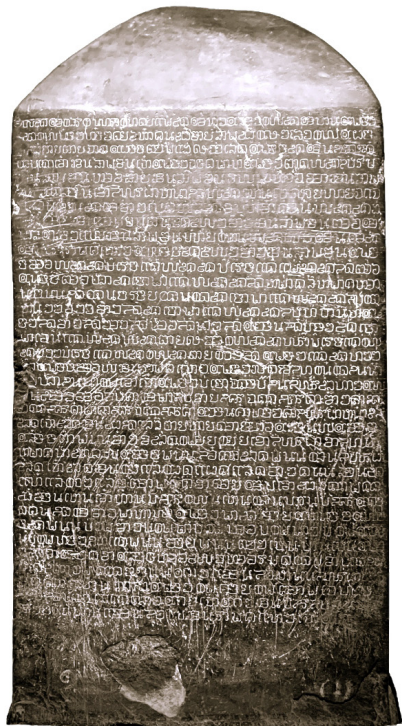

หินแกะสลักพระเจ้าปรักรมพาหุ ที่เมืองโปโลนนารูวะ เมืองหลวงเก่าของศรีลังกา

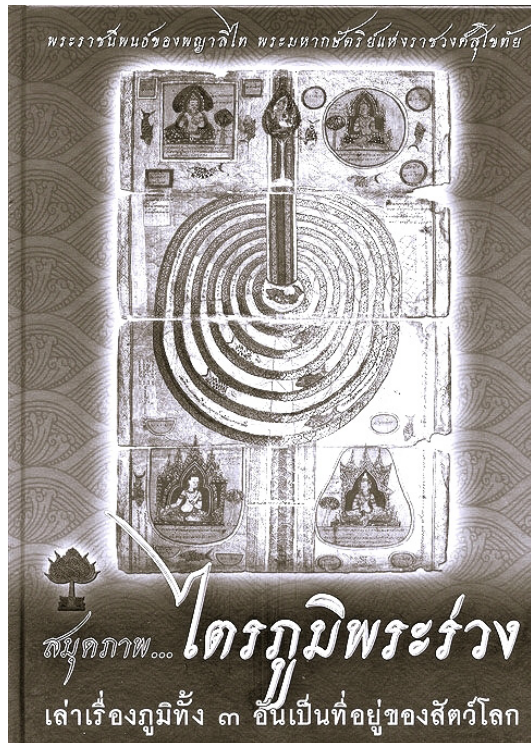
เรื่องราวพระสงฆ์นักกายเดิมนิกายลังกาวงศ์เข้าเป็นนิกายอันเดียวกัน ที่เมืองมอญถึงพระเจ้าแผ่นดินต้องบังคับ ดังปรากฏอยู่ในจารึกกัลยาณีของพระเจ้ารามธิบดีศรีปิฎกธรเมืองหงสาวดี แต่ในประเทศไทยนี้รวมกันได้ด้วยปรองดอง เรื่องนี้ยังมีเค้าเงื่อนปรากฏอยู่หลายอย่าง ดังจะนำมาสาธก แม้จะทำให้เรื่องยืดยาวไปสักหน่อย ก็หวังว่าท่านผู้อ่านคงจะไม่เบื่อ คือ ในศิลาจารึกที่เมืองสุโขทัยก็ดี ที่เมืองเชียงใหม่ก็ดี ปรากฏว่าพระสงฆ์ลังกาวงศ์มาอยู่วัดในอรัญญิก เมื่อไปตรวจดูถึงท้องที่ทั้ง 2 แห่งนั้นก็เห็นสมจริง ด้วยที่เมืองสุโขทัยแลเมืองเชียงใหม่ บันดาวัดใหญ่โตอันเป็นเจดีย์สถานสำคัญของบ้านเมือง เช่นวัดมหาธาตุหรือวัดเจดีย์หลวง เป็นต้น มักสร้างในเมือง แต่ยังมีวัดอีกชนิดหนึ่ง เป็นวัดขนาดเล็กๆ สร้างเรียงรายกันอยู่ในที่ตำบลหนึ่งห่างเมืองออกไประยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร วัดที่ปรากฏชื่อว่าเปนนวัดสำคัญของพวกพระสงฆ์ลังกาวงศ์ เช่นวัดสวนมะม่วง อันเป็นที่สถิตของพระมหาสวามีสังฆราชกรุงสุโขทัยก็ดี วัดป่าแดงอันเป็นที่สถิตพระสังฆราชเมืองเชียงใหม่ก็ดี ล้วนสร้างในตำบลซึ่งกล่าวข้างหลัง คือในที่อรัญญิกอันอยู่ห่างหมู่บ้านออกไประยะทางพอพระเถระเข้าไปบิณฑบาตถึงในเมืองได้ ที่เพนนนั้นพึงเห็นเป็นเค้าว่าพระสงฆ์นักกายเดิมนคงอยู่วัดใหญ่ๆ ในบ้านเมือง ส่วนพระสงฆ์ลังกาวงศ์ไม่ชอบอยู่ในลแวกบ้าน เพราะถือความมักน้อยสันโดษเป็นสำคัญ จึงไปอยู่ ณ ที่อรัญญิก คนทั้งหลายที่เลื่อมใสก็ไปสร้างอารามถวายพระสงฆ์ลังกาวงศ์ที่ในอรัญญิกนั้น ครั้นมีกุลบุตรอุปสมบทในนิกายลังกาวงศ์มากขึ้น ก็สร้างวัดเพิ่มเติมขึ้นในที่อรัญญิก จึงมีวัดเรียงรายต่อกันไปเป็นหลายวัด อันที่จริงพระสงฆ์นักกายเดิมนิกายลังกาวงศ์ก็ถือลัทธิหินยานด้วยกัน แต่เหตุที่ทำให้แตกต่างถึงไม่ร่วมสังฆกรรมกันได้มีอยู่บางอย่าง ว่าแต่เฉพาะข้อสำคัญอันมีเค้าเงื่อนยังทราบได้ในเวลานี้ คือ พระสงฆ์นักกายเดิมนเห็นจะสังวรธยาย

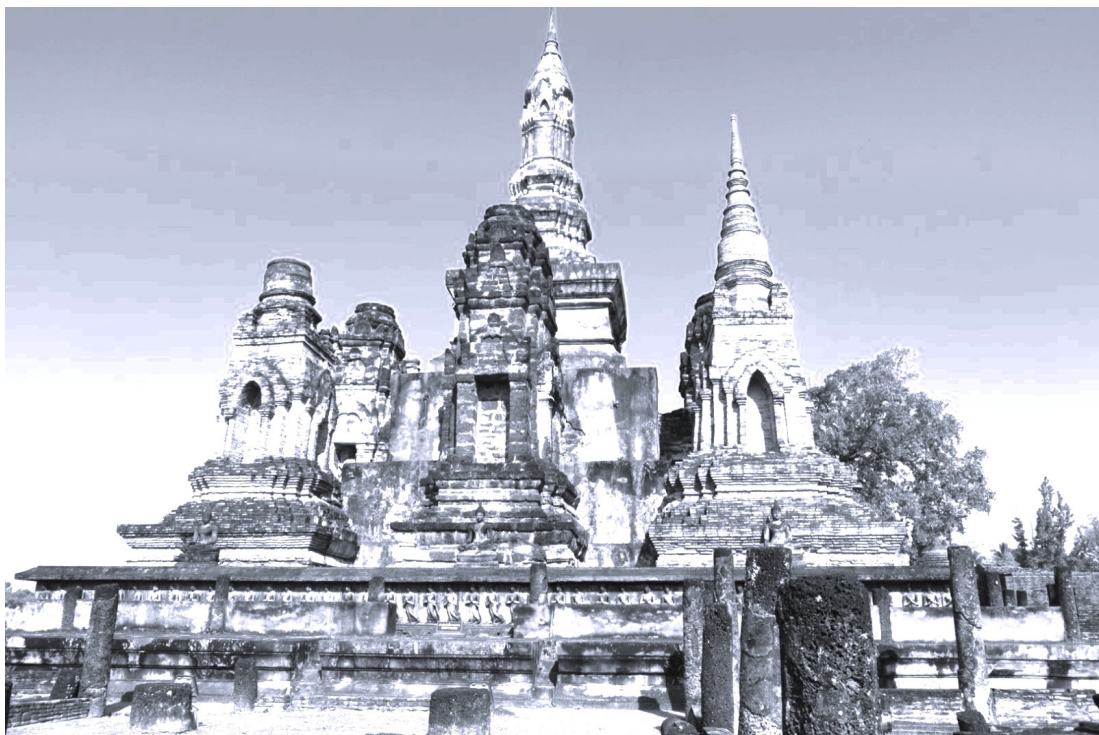
พระธรรมเป็นภาษาสันสกฤต (มาแต่ครั้งพวกขอมปกครอง) แต่พวกนิกายลังกาวงศ์สังฆวิสัยเป็นภาษามคร ผิดกันในข้อนี้อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง พวกลังกาวงศ์รังเกียจสมณวงศ์ในประเทศสยาม ทำนองจะเห็นว่าปะปนกับพวกเถลลัทธินิกายนาเซียชานาน ถือว่าเป็นนาเซียชานานไม่ยอมร่วมสังฆกรรม พระสงฆ์จึงแยกกันอยู่เป็น 2 นิกาย ทั้งที่เมืองสุโขทัยแลเมืองเชียงใหม่ เหตุที่จะรวมพระสงฆ์เป็นนิกายอันเดียวกันนั้น สันนิษฐานว่าคงเกิดแต่พวกผู้มีบันดาศักดินิยมบวชเรียนในนิกายลังกาวงศ์มากขึ้นทุกที เมื่อความนิยมนั้นแพร่หลายลงไปถึงพลเมือง ก็พากันบวชเรียนในนิกายลังกาวงศ์ยิ่งมากขึ้น เป็นเหตุให้พระสงฆ์นิกายเดิมน้อยลงโดยลำดับมา จนที่สุดจึงต้องรวมกับนิกายลังกาวงศ์ ข้อที่ว่ารวมกันโดยปรองดองนั้น มีที่สังเกตอยู่ 2 อย่าง คือในวิธีบรรพชาอุปสมบทซึ่งยังใช้กันอยู่โดยมาก แม้จนทุกวันนี้ ผู้บรรพชาต้องรับพระไตรสรณคมน์เป็นภาษามครว่า พุทธํ สรณํ คจฺฉามิ ครั้ง 1 แลยังต้องรับพระไตรสรณคมน์เป็นภาษาสันสกฤตว่า พุทฺธมฺ สรณมฺ คจฺฉามิ อีกครั้ง 1 ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าเพราะพวกลังกาวงศ์สังฆวิสัยพระธรรมเป็นภาษามคร พวกนิกายเดิมสังฆวิสัยเป็นภาษาสันสกฤต เพื่อให้การบรรพชาสมบุรณ์ตามคติทั้ง 2 นิกาย จึงให้รับพระไตรสรณคมน์ 2 อย่าง ยังมีที่สังเกตอีกอย่างหนึ่งที่ใบสีมาพระอุโบสถ บันดาวัตซึ่งสร้างแต่ครั้งสุโขทัยมา แม้จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์นี้ ถ้าเป็นวัดหลวงมักทำใบสีมา 2 แผ่นปักซ้อนกัน ถ้าเป็นวัดราษฎร์ทำสีมาแต่แผ่นเดียว² สันนิษฐานว่าเดิมคงปักสีมาแต่แผ่นเดียวเหมือนกันหมด ครั้นพวกพระสงฆ์ลังกาวงศ์เข้ามาตั้ง รังเกียจสมณวงศ์ในประเทศสยาม ดังกล่าวมาแล้ว จึงรังเกียจสีมาซึ่งพระสงฆ์สยามผูกไว้ ไม่ยอมทำสังฆกรรมเช่นให้อุปสมบทในวัดเดิม ข้อนี้ย่อมเป็นความลำบากแก่พวกที่เคยอุปสมบทบุตรหลานในวัดสำหรับตระกูล หรือซึ่งเคยให้อยู่วัดใกล้บ้านเรือนอุปการะกันง่ายมาแต่ก่อน คงอาศรัยเหตุเหล่านี้เป็นต้น พระเจ้าแผ่นดินจึงทรงอาราธนาพระสงฆ์ลังกาวงศ์ให้ผูกสีมามันดาวัตหลวงซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทำสังฆกรรมได้ทั้งพระสงฆ์นิกายเดิมแลนิกายลังกาวงศ์ วัดใดที่ได้ผูกสีมาซ้ำแล้วจึงให้ปักใบสีมาเพิ่มขึ้นเป็น 2 ใบเป็นสำคัญ ใบสีมามีใบสีมา 2 ใบจึงเป็นวัดหลวงเป็นพื้น³ ตั้งแต่ลัทธิลังกาวงศ์มารุ่งเรืองในประเทศสยาม ไทยก็รับแบบแผนของลังกามาประพจน์ในการถือพระพุทธรูปเป็นต้น เพราะการสร้างพุทธรูปเจดีย์ก็สร้างตามคติลังกา พระธรรมก็ทั้งภาษาสันสกฤตกลับสาธยายเป็นภาษามคร เป็นเหตุให้การศึกษามครเจริญรุ่งเรืองในประเทศสยามแต่นั้นมา ข้อนี้พึงเห็นได้ในหนังสือ*ไตรภูมิพระร่วง*⁴ ซึ่งพระมหาธรรมราชา (พญาลิไทย) พระเจ้ากรุงสุโขทัยทรงแต่งไว้ ในบานแพนกปรากฏนามคัมภีร์พระไตรปิฎก แลนามพระเถระกับทั้งราชบัณฑิตที่ได้ทรงปรึกษาสอบสวนเป็นอันมาก ส่วนพระสงฆ์นั้น ตั้งแต่รวมเป็นนิกายอันเดียวกันแล้ว ก็กำหนดต่างกันแต่โดยสมาทานฐานะเป็น 2 พวกตามแบบอย่างในเมืองลังกา คือพวกซึ่งสมาทานคันถะธุระ เล่าเรียนภาษามครเพื่อศึกษาพระพุทธรูปในพระไตรปิฎก มักอยู่วัดในบ้านเมืองอันเป็นสำนักหลักแหล่งที่เล่าเรียนได้ชื่อว่า “พระสงฆ์คามวาสี” พวก 1 พวกซึ่งสมาทานวิปัสสนาธุระ ชอบบำเพ็ญภาวนาหาความวิมุตติ มักอยู่วัดในอรัญญิก ได้ชื่อว่า “พระสงฆ์อรัญญวาสี”⁵ พวก 1 แต่เป็นนิกายอันเดียวกัน

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

ไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์ของพญาลิไท
(ในบทความนี้เขียน ลีทัย)

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

แต่การที่ไทยรับถือลัทธิลังกาวงศครั้งนั้นไม่ได้ทั้งขนบธรรมเนียมแม่แบบฝ่ายศาสนาอื่น ซึ่งได้เคยประพาศมาแต่ก่อนทั้งหมด ด้วยนิสัยไทยเลือกใช้แต่ที่เห็นว่าประโยชน์ดังกล่าวมาแล้ว เพราะฉะนั้นประเพณีการบ้านเมืองซึ่งเคยถือคติตามทางศาสนาพราหมณ์ อันมิได้ขัดข้องแก่ พระพุทธศาสนา ก็คงถือต่อมา แม้ภาษาสันสกฤตก็ยังศึกษาแลใช้ปะปนในภาษาไทยมิได้เลิกถอนไปทีเดียว มีการบางอย่างซึ่งไทยรับลัทธิลังกามาแก้ไขให้เหมาะแก่ความนิยมในภูมิประเทศ เป็นต้น ว่าตัวอักษรซึ่งเขียนพระไตรปิฎก คงใช้ตัวอักษรขอม พุทธเจดีย์บางอย่างก็คิดแบบแผนขึ้นใหม่ ดังเช่น รูปพระเจดีย์สุโขทัย เป็นต้น พระพุทธศาสนาที่ถือกันในประเทศสยามควรนับว่าเกิดเป็นลัทธิสยามวงศ์ ตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีสืบมา จนเมื่อปลายสมัยเมื่อกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ที่เมืองลังกาเกิด จลาจลหมดสิ้นสมณวงศ์ ได้มาขอคณะสงฆ์ไทยมีพระอุปาลีเป็นประธานออกไปให้อุปสมบท กลับตั้ง สมณวงศ์ขึ้นในลังกาทวีป ยังเรียกว่านิกายสยามวงศ์หรืออุปาลิวงศ์อยู่ตราบเท่าทุกวันนี้

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

¹ ตำนานสังคายนาวาทำเมื่อ พ.ศ.1587 เร่วไปกว่าที่กล่าวในพงศาวดารลังกา

² ที่วัดเขารังแรงที่เมืองสวรรคโลก แล้ววัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่โดยมาก ปักหินสีมาซ้อนกันถึง 3 ชั้น

³ วินิจจยอนัน ข้าพเจ้าได้เคยกราบทูลสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงรับรองเห็นชอบด้วย แลดำรัสว่าให้เขียนลงไว้ให้ปรากฏ ส่วนวัดที่มีสีมาถึง 3 ชั้นก็คงเป็นเพราะมีพระสงฆ์ลังกาวงศพวกอื่นซึ่งมาภายหลัง ถือลัทธิแปลกออกไป รังเกียจสีมาเดิม จึงผูกซ้ำอีกครั้งหนึ่งตามประเพณีเช่นเคยทำมาแต่ก่อน

⁴ หนังสือไตรภูมิพระร่วง (หอพระสมุดฯ พิมพ์แล้ว) เป็นหนังสือแต่งในภาษาไทยเก่าที่สุดซึ่งปรากฏอยู่ นอกจากศิลาจารึก

⁵ ในลังกาเรียกว่า “วนะวาสี” สันนิษฐานว่า เพราะในเกาะลังกาภูมิประเทศเป็นภูเขาโดยมาก ออกไปห่างบ้านเมืองไม่เท่าใดนักก็ถึงป่าดง พระสงฆ์พวกนั้นอยู่วัดในดงจึงเรียกว่าวนะวาสี

Monuments of the Buddha in Siam(#2)

Prince Damrong Rajanubhab

Translated to English : Sulak Sivaraksa and A.B. Griswold

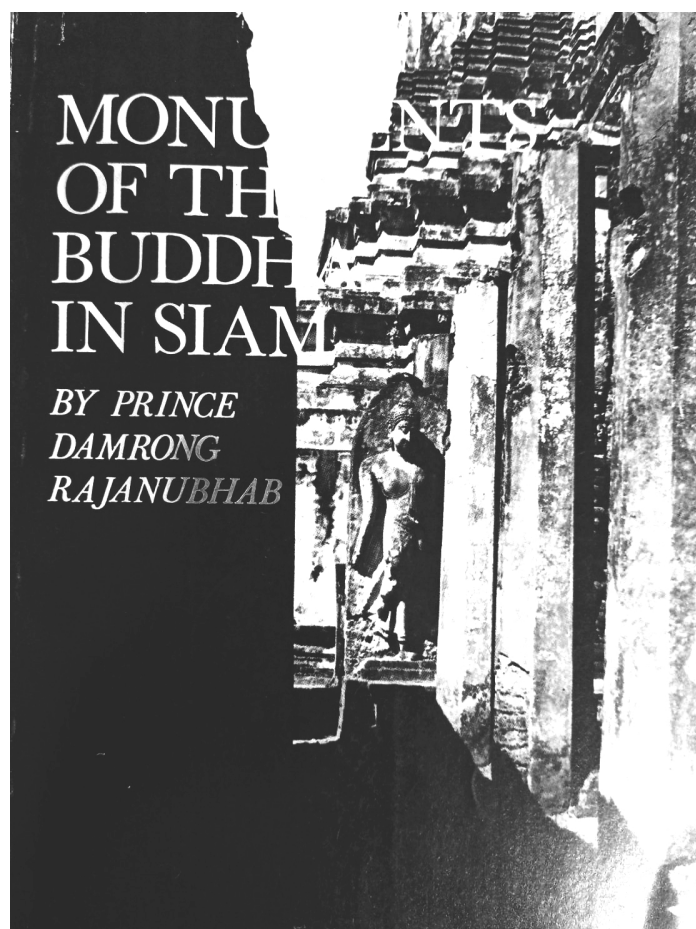
Fourth period: the Ceylon Order

The history of the establishment of the Ceylon Order in Siam begins in B.E. 1696 (1153 A.D.) when King Parakramabahu was reigning over Ceylon¹. This monarch may be regarded as one of the greatest kings in the history of Ceylon; he was strong enough to conquer the Tamil states; and as a supporter of Buddhism he followed the example of King Asoka. He invited the Mahathera Kassapa to preside over a council to reform the monkhood (the Seventh Council according to the reckoning of the southern school of Buddhism), to standardize the regulations of conduct among the various communities, and unite the Order into single sect again². As a result the Buddhist religion in Ceylon regained its lustre.

When the news of the reform reached Burma, Ramannanesa and Siam, many monks from those countries went to Ceylon to learn about it. They were impressed by the practices of the Sinhalese monks and wanted to introduce the reforms into their own countries. At first the Sinhalese monks were opposed to the plan, on the ground that the monastic practices in different countries had grown divergent over a long period of time, so they stipulated that the monks from foreign countries should first be reordained in the united Ceylon sect. To this the foreign monks agreed. Hence the first re-ordination ceremonies in Buddhist history were performed.

The foreign monks stayed long enough to make a thorough study of the Doctrine and the Discipline according to the Ceylon school. Then they returned to their own countries, some of them bringing Sinhalese monks with them. When they reached home their fellow-countrymen could see for themselves that the monks of the Ceylon Order were strict in their observance of the doctrine and the Discipline. In Burma, Ramannadesa and Siam, as well as Lan Na, Lan Chang and Cambodia, the lay people were more and more filled with zeal as time went on, and had their sons and grandsons ordained in the Ceylon Order. This, in brief, is how the Ceylon Order came to be established in this countries.

Book cover : *Monuments of the Buddha in Siam*

It seems the Ceylon Order was introduced into Siam around B.E. 1800 (say 1250 A.D.), It was first established at Nagara Sri Dharmaraja by Siamese monks who had return from Ceylon after being re-ordained there. These monks invited their Sinhalese brethren to help them rebuild the Mahadhatu (the Monument of the Great Relic) in that city and give it the form of the Sinhalese stupa which it now has. When the renown of the Ceylon Order reached Sukhodaya, where the dynasty of Pra Ruang was reigning, the King, filled with Zeal, invited a senior monk belonging to that Order to come to his capital. From that time on, the Order flourished greatly in Siam. This is reflected in the inscription of King Ram Kamheng, dating from shortly after B.E. 1820 (1827 A.D.)³, which says : ‘West of this city of Sukhodaya is the Arannika (forest-monastery), built by King Ram Kamheng as a gift to the Mahathera Sangharaja, the sage who has studied the scriptures from beginning to end, who is wiser than any other monk in the kingdom, and who has come here from the city of Sri Dharmaraja.’⁴

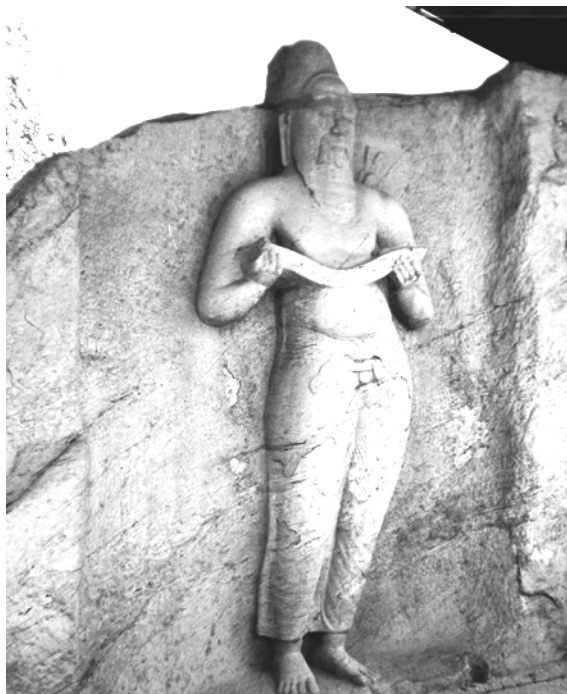
In Siam after the introduction of the Ceylon Order the Mahayana gradually declined and finally disappeared. As a result all the monks in the country belonged to the Hinayana school. At first they were divided into two sects, those ordained with the old rites, and those ordained with the Sinhalese rites, but eventually they were united in a single sect. The same is true of the monkhood in Burma, Ramannadesa and Cambodia. In Ramannadesa, as we know from the Kalyani inscription of King Ramadhipati Sri Pitakadhara of Hamsavati, the two sects were united in compliance with a royal decree⁵, but there is much evidence to show that in Siam they came together voluntarily. To make this clear will require a rather long explanation, which we trust the reader will not find tiresome.

It appears from the inscriptions of Sukhodaya and Chiang Mai that the monks of the Ceylon Sect lived in monasteries in the forest. When we examine the two places we see that the statement is true. While all the big monasteries which contained monuments of importance to the polity, such as the Mahadhatu at Sukhodaya and Cetiya Luang at Chiang Mai, are located in town, there are also groups of monasteries of another sort, medium in size and located about four kilometers from the town. The chief establishments of the Ceylon sect, such as the Mango Grove Monastery where the Mahasvami Sangharaja of Sukhodaya resided, and the Red Forest Monastery which was the residence of the Sangharaja of Chiang Mai⁶, were built in forested places of the sort mentioned above, secluded from the centers of population but still close enough to the town for the monks to go there on foot to collect alms. All this shows that while the monks of the Old Sect lived in big monasteries in town, those of the Ceylon Sect avoided the neighbourhood of populated places, believing it important to be content with very little and to live in solitude. The lay people who had faith in them built forest hermitages for them; and when the monks in the Ceylon Sect increased in number the hermitages were expanded into forest monasteries. That is why so many monasteries were strewn about the countryside.

In reality the monks of both sects belonged to the Hinayana school, but there were several differences in practice between them which prevented them from joining together in the performance of certain rites⁷. The chief point of difference, traces of which can still be observed today, was that the members of the Old Sect recited the Dharma in Sanskrit (survival of the practice during the period of Khmer rule), whereas the Ceylon Sect recited it in Pali. This was one difficulty; another was that the monks of the Ceylon Sect held aloof from the Old Siamese Sect, whose practice they probably considered indiscriminate and contaminated by long association with the Mahayana, so that they were unwilling to perform the rites jointly with them. That is why the two sects remained separate for some time both at Sukhodaya and at Chiang Mai⁸. The

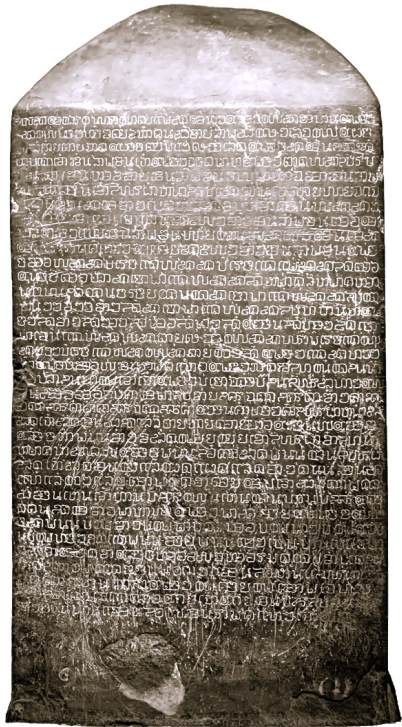
reason why they eventually merged, it may be surmised, was that more and more persons of influence joined the Ceylon Sect for ordination and study, and people in general followed their example. As the Ceylon Sect gained in numbers, the Old Sect declined in importance, until at last it had to merge with the Ceylon Sect. The both sides made compromises to effect the merger may be seen from two observations.

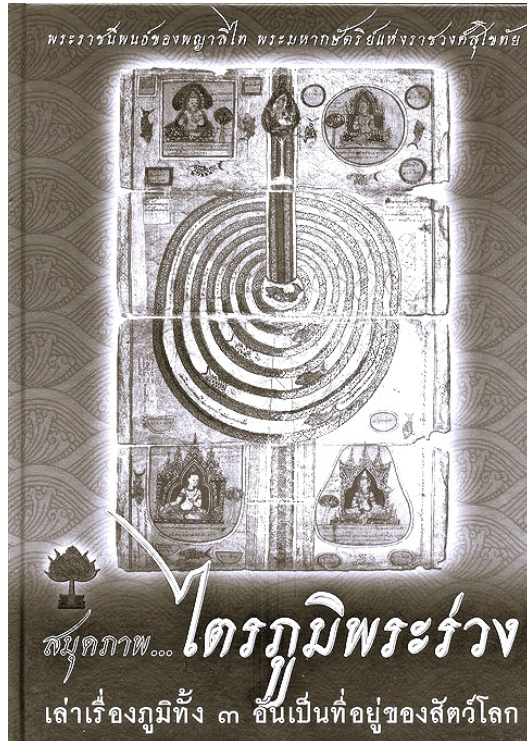
High relief sculpture of King Parakramabahu at Polonnaruwa the old capital city of Ceylon

In the ordination ceremony, as it is still generally performed today, the candidate takes the Three Refuges first in Pali, *Buddhan saranan gacchani*, and then in Sanskrit, *Buddham saranumgacchami*.⁹ This is because the Ceylon Sect used Pali in reciting, whereas the Old Sect used Sanskrit. So as to complete the ordination in accordance with the rites of both sects, the candidate had to take the Three Refuges in both languages.

The second observation concerns the *sima* boundary-stones of an *uposathagara* (ordination hall)¹⁰. Ever since the Sukhodaya period, right up to the present time, those in Royal monasteries¹¹ are set up in pairs, whereas in ordinary monasteries they are single slabs¹². It may be surmised that originally a single boundary-stone set up at each of the required points was sufficient for all kinds of monasteries. But when the monks of the Ceylon Sect raised objections to the practices of the Old Siamese Sect, they

Inscription of King Ram Khamheng

Traibhumi of Pra Ruang written by Brana Lidaya

Pagoda at Wat Mahathat, Sukhodaya

would naturally object to the method used by the Old Sect for setting up boundary-stones¹³ and refuse to perform ordinations and other rites in their monasteries. This might be awkward for people who were accustomed to having their relatives ordained in a monastery to which the family made regular benefactions, or who wanted them to stay in a monastery near home where the family could support them more easily. Probably for reasons of this sort the King invited the monks of the Ceylon Order to add a new set of boundary-stones to the uposathagaras in the Royal monasteries so that members of both sects could perform the rites in them. In this case a new boundary-stone was set up beside each of the old ones. It is mostly in Royal monasteries that the uposathagaras have double sima boundary-stones¹⁴.

As the Ceylon Order in Siam gained in lustre, the Siamese adopted its monastic practices as well as its doctrine. In building religious monuments, for example, they built them in Sinhalese style. They replaced Sanskrit with Pali in reciting the Doctrine, and the study of Pali flourished. This may be seen from the *Traibhumi of Pra Ruang* written by King Mahadharmaraja of Sukhodaya (Brana Lidaya), the introduction to which refers to many Canonical books, as well as the names of numerous scholars, both monks and layman, whom the author consulted¹⁵.

After the monkhood was united into a single sect it still consisted of two groups which, as in Ceylon, were distinguished from each other by the duties in which they specialized. One group specialized in *ganthadhura*, literary 'the obligation of the books', i.e. learning Pali and studying the Buddha's words as recorded in the Canon; and as they usually lived in town monasteries which were centers of study, they were called Gamavasi¹⁶. The other group specialized in *vipassanadhura*, 'the obligation of introspection', i.e. engaging in deep meditation in quest of enlightenment; and as they usually lived in forest monasteries they were called Arannavasi, 'forest-dwellers'¹⁷. Both groups, however, belonged to the same sect.

When the Siamese adopted the Sinhalese form of Buddhism they did not drop all their former observances, even though some of these were based on other religions. As we have said, the Siamese like to choose whatever is of practical use. State ceremonies based on Brahmanical beliefs, which are no concern of Buddhism, continued to be performed as before. The study of Sanskrit, which had supplied so many loan-words to the Siamese language, was not abandoned. Certain usages adopted from Ceylon were modified to accord with Siamese practice, for example Pali texts were written in Khmer script¹⁸. New types of Buddhist monument were developed, such as the form of reliquary tower which is characteristic of Sukhodaya¹⁹.

The form of Buddhism practiced in Siam from the Sukhodaya period right down to the end of the Ayudhya period can really be regarded as constituting a special Siamese Order. When a long series of troubles in Ceylon brought the monkhood there to the verge of extinction, an appeal was sent to Siam for help, whereupon a chapter of Siamese monks headed by the Venerable Upali went to Ceylon to perform ordinations and reestablish the succession²⁰. The order they brought into being, which is still in existence today, is known as Syamavamsa or Upalivamsa Sect.

(to be continued)

---

¹ For Parakramabahu I (r. 1153-1188 A.D.), see the University of Ceylon's History of Ceylon, Colombo, 1960, pp. 461-506. (A.B.G.)

² The author remarks in a footnote that the Tamnan Sangayana places this Council in B.E. 1587 (1044 A.D.), an earlier date than the Ceylon histories give. According to the University of Ceylon's History of Ceylon (p. 569) it was held in 1165 A.D. During the wars with the Tamils the Order had become disrupted and disorganized, discipline was lax, and the monkhood had split into various sects and factions. The Mahavihara was regarded as the repository of the most orthodox tradition, but even within it there were dissident factions. Two other great monasteries, the Abhayagiri and the Jatavana, held divergent views. The unworthy monks were expelled from the Order; a code of disciplinary rules was drawn up for those who remained; the factions within the Mahavihara were reconciled; and finally all the communities were united under the Mahavihara. See op. cit., pp. 567-9 and 585. This Council was apparently not charged with the task of revising the texts of Tripitaka. (A.B.G.)

³ The date of this inscription is really equivalent to 1292 A.D. (A.B.G.)

⁴ See JSS 59/2, p. 212. There is no definite evidence in the inscription of anywhere else to show that this monk belonged to the Ceylon Order. Prince Damrong's guess to that effect is plausible, but not necessarily right; JSS 60/1. P. 51, also p. 67 note 10. (A.B.G.)

⁵ For the inscription see Taw Sein Ko, The Kalayani Inscription erected by Dhammaceti at Pegu in 1476 A.D., Rangoon, 1892. This king is usually known as Dhammacetiya. (A.B.G.)

⁶ According to the usual rule a 'forest monasteries' has to be at least 500 bow-lengths (about a kilometer) from the nearest town or village. The Mango Grove Monastery is about one kilometer west of Sukhodaya; for the Mahasami Sangharaja who was installed there in 1361, see JSS 61/1, pp. 169-167. The Red Forest Monastery is about 2 kilometers from the Chiang Mai city wall. (A.B.G.)

⁷ sanghakamma, 'acts of the Sangha', i.e. the rites of ordination, uposatha and pavarana, performed by a chapter of monks assembled in solemn conclave. (A.G.B.)

⁸ But cf. the author's observation that there are no images of Bodhisattvas of Northern Siam, by which he seems to imply that the Mahayana had never been practiced there (A.B.G.)

⁹ H.R.H. Prince Vajiranana Varorasa, who was Supreme Patriarch in the sixth Reign, abolished this practice. In the ordination ceremony the candidate now takes the Three Refuges in Pali only. (D.R.)

¹⁰ The sima boundary-stones are the eight slabs of stone set upright around the uposathagara at the cardinal and sub-cardinal points, plus one buried in the center. When they are 'single', there is only one at each point; when 'double', there is a pair of them at each point. If ordinations and other ceremony held in the uposathagara are to be valid, the sima boundary-stones must be set in place according to

a complex formular and accompanied by the proper ceremony. See Taw Sein Ko, The Kalyani Inscriptions, op. cit. (A.B.G.)

¹¹ The Royal monasteries are those built by the Royal bounty or placed under the King's patronage. (A.B.G.)

¹² At Wat Kao Rung Reng, and at many important monasteries in Chieng Mai, there are triple boundary-stones. (D.R.)

¹³ i.e. they would question whether the rites had been properly performed when the boundary-stones were set in place. If they had not, then ordinations performed in the uposatthagara would not be valid. (A.B.G.)

¹⁴ When I suggested this hypothesis to the Prince Patriarch Vajiranana Varorasa, he agreed with it and asked me to put it in writing for publication. As the triple boundary-stones in some monasteries, they are probably due to the members of another Ceylon Sect who came later and objected to the method used by the first Ceylon Sect in installing boundary-stones, which made it necessary to install still another set. (D.R.) The learned author is almost certainly referring to the reformed Ceylon Sect which became active at Chieng Mai in the mid-15th century. The disputes they raised about sima boundary-stones are recounted at length in Mulasasana. (A.B.G.)

¹⁵ The Royal Library has published this book, which is the oldest surviving text in Siamese except for the inscriptions. (D.R.) Cf. above, note 25. Mr. Archaimbault has recently made a French translation of this book, which is now in the press. (A.B.G.)

¹⁶ Literally 'village-dwellers'. They were also known as Nagaravasi, town-dwellers. (A.B.G.)

¹⁷ In Ceylon they called Vanavasi, apparently because Ceylon is a mountainous island, and in general as soon as a person goes outside of a town he finds himself in the jungle. As these monks live in the jungle they are called Vanavasi. (D.R.) According to the Pali dictionaries both aranna and vana mean 'forest', though aranna can also have the more general meaning of 'solitude'. In Siamese poetry, however, the word bnam or banam (both written พนม) can mean either 'mountain' or 'forest' (bnam is the Khmer word for a mountain, while banam is borrowed from Pali vanam, the inflected form of vana), so vanavasi could by extension be understood as 'mountain-dweller'. (A.B.G.)

¹⁸ Sanskrit and Pali were generally written in the script of the country where they were intended to be read. In Cambodia, Sanskrit was written in Khmer script, and in Ceylon Pali was written in Sinhalese script. Probably the Khmer script was used for Sanskrit at Sukhodaya before the invention of the Siamese script in 1283 A.D. (for the date, see JSS 59/2, p. 217), and continued to be used for that purpose afterward. It would therefore be natural to use it for Pali; and this usage continued in Siam up to modern time. (A.B.G.)

¹⁹ The 'lotus-bud' tower, also called เจดีย์ไทย or เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์.

²⁰ This was in 1750, during the reign of King Paramakosa of Siam. For further information, see An Account of King Kirti Sri's Embassy to Siam in 1672 Saka (1750 A.D.), translated from Sinhalese by P.E. Pieris, Journal of the Royal Asiatic Society, Ceylon Branch, Vol. XVIII, No. 54, 1903, p. 17ff.; also Copleston, Buddhism in Magadha and in Ceylon, London, 1892, pp. 405-411. (A.B.G.)

น้อมรบทพระมหากษัตริย์คุณ

हरिनर्त्त सुखर्वर्न

ด้วยน้ำพระทัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (ครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) ที่พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ พล.ต.ท.สมควร หริกุล นายสุพร วนิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีทศา ๔๕ เข้าเฝ้าเป็นคนสุดท้ายขณะจะเสด็จพระราชดำเนินกลับ หลังทรงปฏิบัติพระราชกิจ ณ วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) เมืองภูเก็ตเสร็จลงในวันที่ 23 กันยายน 2545 เพื่อทูลเกล้าถวายพระพุทธรูปองค์จำลอง หน้าตัก 5 นิ้ว ในโครงการก่อสร้างองค์พระขนาดใหญ่ ประดิษฐาน ณ ยอดเขานาคเกิด โดย พล.ต.ท.สมควรกราบทูลว่านายสุพรเป็นตัวแทนคณะผู้สร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่ถวายในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งพระองค์ท่านก็ได้ตรัสถามว่าองค์ใหญ่จะสร้างไว้ที่ไหน และนายสุพรได้กราบทูลตอบว่าจะสร้างบนเขานาคเกิด

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงรับ
การถวายพระพุทธรูปองค์จำลองจาก
สุพร วนิชกุล

พระพุทธรูปองค์จริงทองเหลือง หน้าตัก
5.49 เมตร สูง 12.19 เมตร สร้างเสร็จปี
2548 ประดิษฐานคู่กันกับองค์พระใหญ่
ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2542 สมเด็จพระสังฆราชได้ประทานพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากประเทศศรีลังกาตามคำกราบบังคมทูลขอของนางอัญชลี วานิช เทพบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดภูเก็ต เพื่ออัญเชิญมาประดิษฐาน ณ วัดไชยธาราราม และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินมาทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระมหาราชาเจดีย์ พระจอมไทยบารมีประกาศ ณ วัดไชยธาราราม เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2545 ดังกล่าวข้างต้น

นับเป็นนิมิตหมายแก่โครงการสร้างพระใหญ่เมืองภูเก็ต และเป็นพระมหากษัตริย์คุณต่อพสกนิกรชาวภูเก็ตที่ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างพุทธปฏิมากรนี้ในวาระครบยี่สิบปีของการดำเนินโครงการฯ โดยมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีทศา ๔๕ ในปีนี้

LIGHT OF SIGNS

Remembrance The Royal Grace

Harin Sukavat

With his highness kindness of King Rama X, as was the Crown Prince, permitted Pol.Lt.Gen. Somkhuan Harikun led Suporn Vanichakul, president of the Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation, to have an audience with royalty after he finished the royal duties at Wat Chaithararam Phuket City on July 23rd, 2002 for presentation the Buddha model, five inches long measure, as in the building Big Buddha project on Mt. Nakkerd. Pol.Lt.Gen. Somkhuan informed the Crown Prince that Suporn was the representative of the Big Buddha project to offer the King Rama IX. The Crown Prince asked Suporn where the Big Buddha will be. Suporn informed him the Big Buddha will be built on Mt. Nakkerd.

Regarding to the event Ms. Anchalee Vanit Theppabut, representative of Phuket, respectfully informed the supreme patriarch who brought the relics from Sri Lanka to invite to establish at Wat Chaithararam. The King Rama IX was pleased to the Crown Prince to go for containing the relics into the Phramahathat Pagoda at Wat Chaithararam on September 23rd 2002 above.

The event was propitious to the Phuket Big Buddha project, as the royal grace to Phuket people who united in action and spirit for the project, in the 20 years anniversary of the Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation in this year.

The Crown Prince received the Buddha model from Suporn Vanichakul.

The Brass Buddha image, 5.49 meters long measure and 12.19 high, which was completed in 2005 A.D. enshrined together with the Big Buddha at Buddha Garden on Mt. Nakkerd.s

การประชุมภิกษุณีครั้งประวัติศาสตร์

อักษรศรี

การประชุมครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับภิกษุณีและจัดโดยภิกษุณี คือ การประชุมภิกษุณีนานาชาติที่พุทธคยา พ.ศ.2530 (The First International Buddhist Nuns Conference) โดยมีผู้ร่วมจัดการประชุม 3 รูป/คน คือ ภิกษุณีกรรมะ เล็กเซ โซโม ชาวอเมริกันซึ่งบรรพชาในสายธิเบต แม้ว่าต่อมาจะอุปสมบทในสายเถรวาท แต่ก็ยังคงจีวรในสายธิเบต รูปที่สองคือ ท่านภิกษุณีอายะเขมา ท่านอุปสมบทที่วัดซีไห่ล สหรัฐอเมริกา และคนที่สามคือ รศ.ดร.ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ต่อมาบรรพชาเป็นสามเณรี พ.ศ.2544 และอุปสมบทเป็นภิกษุณีในศรีลังกา พ.ศ.2546 (ฉายา รัชมณีนันทา-บรรณานิการ)

จดหมายข่าวพุทธสาวิกา เล่มที่ 79 (4/2564)

การประชุมครั้งต่อมา พ.ศ.2534 มีศูนย์สตรีและเยาวชนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นเจ้าภาพ ในขณะนั้น ดร.ฉัตรสุมาลย์เป็นประธานกรรมการ แต่เนื่องจากท่านเห็นว่า การประชุมที่จำกัดเฉพาะภิกษุณีและนักบวชสตรีนั้นควรจะขยายฐานออกไป เพื่อให้ได้การสนับสนุนจากชาวพุทธมากขึ้น จึงเสนอว่า ควรจะเป็นการประชุมสตรีชาวพุทธ ซึ่งจะครอบคลุมทั้งภิกษุณี นักบวชสตรีและอุบาสิกา

ท่านกรรมะ เล็กเซ โสโมคิดว่าการประชุมเฉพาะภิกษุณีเท่านั้น ดร.ฉัตรสุมาลย์จึงจัดประชุมนานาชาติเรื่องสตรีชาวพุทธ โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งภิกษุณีและอุบาสิกา ภิกษุณีเกาหลีนำโดยประธานภิกษุณีสมาสนับสนุนถึง 30 รูป ในจำนวนผู้เข้าร่วมถึง 200 กว่ารูป/คน

การประชุมครั้งที่สามไปจัดที่ศรีลังกา ครั้งนี้เรียกว่า การประชุมศากยะธิดา ครั้งที่ 3 เป็นการประชุมสตรีชาวพุทธนานาชาติที่สมบูรณ์แบบ โดยนับครั้งที่ 1 คือ พ.ศ.2530 และครั้งที่ 2 คือ 2534

ศากยะธิดาเวียนไปประชุมในประเทศต่างๆ ทุกๆ 2 ปี และหลังจาก 20 ปีผ่านไป ได้กลับมาประชุมที่ประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง จัดที่เสถียรธรรมสถาน โดยคุณแม่ชีคันสนีย์เป็นเจ้าภาพ

นี่เป็นพื้นฐานประวัติศาสตร์ที่จำเป็นต้องปูทางให้ผู้อ่านได้เห็นภาพ

พ.ศ.2531 โฟวแกวชชันจัดการอุปสมบทภิกษุณีเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์พุทธศาสนา ที่วัดซีโหล ลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา มีสตรีและสามเณรีจากประเทศต่างๆ เข้าร่วมรับการอุปสมบทมากกว่า 140 รูป มีสตรีไทยรับการอุปสมบท 2 รูปด้วย แต่การอุปสมบทครั้งนั้นไม่สามารถเริ่มต้นการอุปสมบทภิกษุณีสงฆ์ในประเทศอื่นๆ ได้ เพราะฝ่ายเถรวาทไทยไม่ยอมรับ เนื่องจากเป็นสงฆ์ต่างนิกายกัน

พ.ศ.2539 ภิกษุสงฆ์จากเกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการอุปสมบทสตรีและทศศีลมาตาชาวศรีลังกา เป็นภิกษุณี 30 รูปที่สารนาถ

กันเตสลิพระภิกษุชาวศรีลังกา ขณะนี้ท่านเป็นเลขานุการกลางของสมาคมมหาโพธิ์แห่งอินเดีย มีศูนย์กลางที่เมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย นับการอุปสมบทครั้งนั้นเป็นครั้งแรกในการเริ่มต้นภิกษุณีสงฆ์ของศรีลังกา จึงเป็นเหตุให้ท่านจัดการประชุมภิกษุณี ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพื่อเป็นการฉลองครบ 25 ปีของการเริ่มต้นภิกษุณีสงฆ์ของศรีลังกาในปัจจุบัน

ในการประชุมจัดออนไลน์โดยทั้งผ่านโปรแกรมซูมและไลฟ์สดผ่านยูทูบ เมื่อวันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 ที่เพิ่งเสร็จสิ้นไปสดๆ ร้อนๆ

เพิ่งมาทราบจากโปรเฟสเซอร์พิมเลนทราว่า คณะกรรมการของสมาคมมหาโพธิ์จัดงานมีเวลาเตรียมตัวกันเพียง 2 เดือน แต่สามารถเชิญและนิมนต์พระสงฆ์ทั้งพระภิกษุสงฆ์และพระภิกษุณีสงฆ์นานาชาติให้มาร่วมงานได้อย่างสมเกียรติ

พระผู้ใหญ่ที่มาร่วมงานมีทั้งพระอาจารย์สุชาโต ท่านเป็นศิษย์หลวงปู่ชา ปัจจุบันอยู่ที่ออสเตรเลีย ท่านให้การสนับสนุนการบวชภิกษุณี ท่านโพธิมหาเถระท่านอยู่ที่ศรีลังกามาหลายสิบปี ปัจจุบันท่านกลับไปประจำอยู่ในอเมริกาก็ได้รับนิมนต์มากล่าวปาฐกถาให้กำลังใจแก่ทีมงาน ตลอดจนเส้นทางของการอุปสมบทภิกษุณีที่สมควรเป็นในปัจจุบัน

การประชุมภิกษุณีนานาชาติครั้งแรกที่พุทธคยา อินเดีย 11-17 กุมภาพันธ์ 2530

ทางฝ่ายภิกษุณีนั่น มีท่านตถาโลกาชาวอเมริกันมีส่วนร่วมในการจัดงานตั้งแต่ต้น หลวงแม่ธัมมันทาเองได้รับเกียรติให้กล่าวปาฐกถา นำทางอินเดียเรียก presidential speech แต่คนไทยจะคุ้นกับคำว่า keynote speech มากกว่า ปาฐกถาของท่านได้รับการตอบรับดี ทันทีที่พูดจบ มีอาจารย์ที่สอนพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกลักต์ตาติดต่อเข้ามาขอเขียนเรื่องของหลวงแม่เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้เป็นแรงบันดาลใจแก่สตรีชาวอินเดียด้วย

ในฝ่ายภิกษุณีนั่น มีที่เป็นมหาเถรแล้ว 3 รูป คือ ท่านตถาโลกาชาวอเมริกัน ท่านดร.หลิวฟิบ วิฑิตาธัมมา ชาวเวียดนาม ภิกษุณีสันตินี ชาวอินโดนีเซีย หลวงแม่ (ไทย) และท่านโพธิจิตตาชาวศรีลังกา แต่ไปประจำที่ออสเตรเลีย ทั้ง 5 รูปนี้เป็นผู้ร่วมจัดงานในครั้งนี้

สำหรับพวกเราที่ติดตามงานทางออนไลน์ได้เห็นบทบาทของภิกษุณีในบทบาทต่างๆ เกิดความตระหนักชัดเจนว่า ภิกษุณีเถรวาทในโลกปัจจุบันมีความสามารถและปรับตัวในโลกสมัยใหม่ได้ดี

ในการประชุมครั้งนี้ ภิกษุณีสายเถรวาทได้มีการรวมตัวกันอย่างแท้จริง ปรากฏในการร่วมมือร่วมใจทำงานอย่างที่เราเห็นครั้งนี้

มีการแสดงความชื่นชมพระเถระที่มีความเข้าใจในพันธกิจของพระพุทธเจ้าที่ทรงประดิษฐานพุทธบริษัท โดยมีภิกษุณีสงฆ์อยู่ด้วยตั้งแต่ต้น ถวายความเคารพและถวายเกียรติต่อพระภิกษุเถระที่มีความรับผิดชอบที่จะให้ความรู้ และสนับสนุนพระภิกษุณีมาตลอดกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา

ภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทมีการรวมตัวกันอย่างจริงจัง และก่อตั้งองค์กรสามัคคีภิกษุณีสงฆ์เถรวาทนานาชาติ United Theravada Bhikkhuni Sangha International จึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในการประชุมครั้งนี้เมื่อเพ็ญเดือน 12 ตรงกับวันที่ 19 พฤศจิกายน 2564

การประชุมสตรีชาวพุทธนานาชาติครั้งที่สองที่ประเทศไทย ปี 2534

นอกจากภิกษุณีแล้ว ก็มีการเสนองานของอุบาสิกาที่สนับสนุนการประดิษฐานภิกษุณีสงฆ์สายเถรวาทในกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา มีทั้งมาตามรันชนิเดอ ซิลวาชาวศรีลังกา สำหรับท่านนี้ มีภิกษุณีชาวออสเตรเลียเขียนชีวประวัติของท่านด้วย อีกท่านหนึ่งคือ ดร.เห-มา คุณดิลก (ใส่เครื่องหมายเพื่อ กันไม่ให้อ่านผิด แปลว่า ทองคำ) ทั้งสองท่านที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นเพื่อนกับท่านธัมมันทาตั้งแต่เมื่อเริ่มทำงานด้านภิกษุณีตั้งแต่ พ.ศ.2530 โน่น

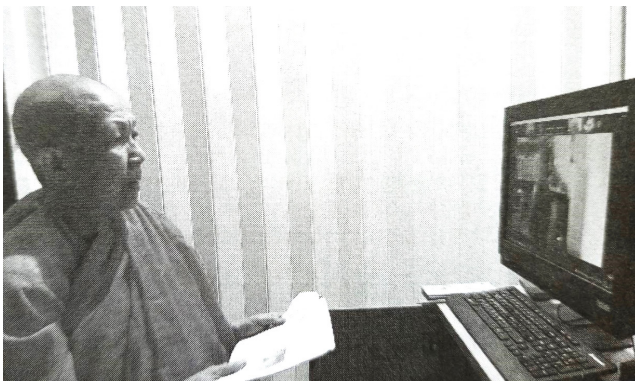
ในช่วงบ่ายของวันที่ 19 มีผู้พูดถึง 16 ท่าน มีภิกษุณีดร.หลิวฟิบแบ่งงานกันกับท่านธัมมันทา ผลัดกันเป็นผู้ดำเนินรายการ ช่วงแรกภิกษุณีหลิวฟิบเป็นผู้กล่าวเชิญผู้พูด 7 ท่าน รวมทั้งท่านธัมมันทาเอง พูดในประเด็นเรื่องความสำคัญในการที่ผู้ที่บวชแล้วต้องได้รับการอบรมเรื่องวินัย

การประชุมสตรีชาวพุทธนานาชาติครั้งที่สองที่ประเทศไทย ปี 2534

เมื่อภิกษุณีธัมมนันทาพูดเสร็จก็สลับหน้าที่กัน ท่านธัมมนันทาไปเป็นผู้ดำเนินรายการ และกล่าวนิมิตภิกษุณีหลิวฟูปพูดในเรื่องการบริหารจัดการภิกษุณีอารามของท่านที่เวียดนาม ตั้งแต่คัดสรรคนที่เข้ามาบวช น่าสนใจมาก ท่านแบ่งเป็นขั้นบันได ขั้นแรก เข้ามาอยู่วัดก่อนสัก 2 เดือน จึงขยับขึ้นเป็นอุบาสิกา อีก 3 เดือนแล้วจึงอนุญาตให้ปลงผมเป็นอนาคาริกอีกระยะหนึ่ง แล้วจึงบรรพชาเป็นสามเณรี ที่วัดของท่าน สามเณรีและสิกขมานาฝึกปฏิบัติถึง 4 ปี จึงจะได้อุปสมบทเป็นภิกษุณี ท่านเล่าถึงการแบ่งงานการสอน การดูแลวัด และตลอดจนการจัดการรายรับรายจ่ายของวัด เป็นการนำเสนอที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างของภิกษุณีอารามที่ดีได้ต่อไป

เนื่องจากเวลาของการเสนองานในช่วงเช้าล่วงเลยเข้ามาจนถึงช่วงบ่าย การเสนองานในช่วงบ่ายผู้พูดในช่วงบ่ายหลังยังเหลืออีกถึง 9 ท่าน จึงต้องกระชับเวลาเข้ามา มีภิกษุณีชาวอินเดียจากปูเนขอพูดเป็นภาษาฮินดี ท่านเล่าถึงความยากลำบากในความพยายามที่จะสร้างอาราม เล่าไปร้องไห้ไปจนลูกศิษย์ของท่านเข้ามาช่วยพูดต่อ ภิกษุณีจากประเทศอื่นๆ ล้วนผ่านอุปสรรคมาด้วยกันทั้งนั้น บางคนพยายามห้ามท่าน แต่ผู้ดำเนินรายการเป็นหลวงแม่ธัมมนันทา ท่านกลับบอกว่าร้องไห้ได้ นี่เป็นเวทีที่พี่น้องภิกษุภิกษุณีสงฆ์จะได้รับทราบความทุกข์ยากของกันและกัน

ภิกษุณีธัมมนันทา

กัณฑ์เสวลิพระภิกษุชาวศรีลังกา

ในขณะที่เวลาในอินเดียเข้าไป 6 โมงเย็นแล้ว แต่เวลาที่ประเทศไทยเป็นทุ่มครึ่ง ลูกศิษย์ที่วัด(หมายถึงอารามที่หลวงแม่ธัมมนันทาก่อตั้งขึ้นที่นครปฐม คือ วัดทรงธรรมกัลยาณีภิกษุณีอาราม-บรรณานิการ) อัญเชิญกระทงเข้ามาให้หลวงแม่และหลวงพี่ปริณัฒนาที่ช่วยหลวงแม่ดูแลเรื่องเทคนิคในการใช้โปรแกรมออนไลน์อยู่ ได้ร่วมกันอธิษฐานเพื่อนำกระทงไปลอย

จบการประชุมครั้งสำคัญไปด้วยดี หลวงแม่ธัมมนันทาได้ปฏิบัติในเรื่องสร้างขันติธรรม โดยการนั่งอยู่นานถึง 6 ชั่วโมงครึ่ง แต่การประชุมสำเร็จลงด้วยดีทุกประการ เป็นอีกก้าวอย่างหนึ่งของงานสืบสานพระศาสนาโดยภิกษุณีสายเถรวาทที่ต้องบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์

* จาก “เรื่องจากปก”, จดหมายข่าว พุทธสาวิกา, เล่มที่ 79(4/2564) ISSN 1685-8611, หน้า 1-3

LIGHT OF MOTHERHOOD

Bhikkhunists Historic Meeting*

Uksonsri

The scene of the first Buddhism Meeting about the Bhikkhunists by Bhikkhunists was The First International Buddhist Nuns Conference in Bodhgaya 1987 A.D. There were three co-organizers, One, Bhikkhuni Kamma Lekshae Somo an American who was ordained a novice into the Tibetan Sect and even though later she was ordained into the Korea Buddhist branch, she still wears the Tibetan's Robes. The second, Bhikkhuni Aya-khema was ordained at Seelai Temple in the USA. The third, Associate Professor Dr.Chatsuman Kabilsing who was ordained a novice on 2001 A.D. and was later ordained to be a Bhikkhuni in Sri Lanka in 2003 A.D. (named Bhikkhuni Dhammananda - Editor).

Buddha Savika Newsletter, issue 79 (4/2564)

The first International Buddhist Nuns Conference held at Bodh Gaya, India, February 11-17, 1987

The next meeting, arranged by The Women and Youth Study Center and their president Dr.Chatsuman, was held at Thammasat University in 1991 A.D. She thought that the meeting should be expanded to garner more support and suggested the meeting for female Buddhists, include Bhikkhunists, nuns and laywoman as well.

Bhikkhuni Kamma Lekshae thought that the meeting should be for the Bhikkhunis only. So Dr.Chatsuman convened the international meeting for the Buddhist women, the topic being “The Buddhist woman” for participation of Bhikkhunists and laywomen. The thirteen Korean Bhikkhunists, led by the Korean Bhikkhunist, and all two hundred participants, came to join the event.

The third meeting was held in Sri Lanka with the topic being “The Third Meeting of Sakya Daughter”. This was a complete meeting of the international Buddhist women, the first being in 1987 A.D. with the second taking place in 1991 A.D.

The Sakya Daughter meeting was then held in several countries, every two years, before returning to Thailand and being held at Sathira Dhammasathan by Nun Sansanee.

This is the necessary background to show the perspective for the readers.

In 1988 A.D., the Po Guang Shan, a branch of the Buddhist Institute with its center in Taiwan, held the first Buddhist Bhikkhunist ordination in Buddhist history, at Seelai Temple in Los Angeles. There were more than one hundred and forty women and young girl novices including two women who travelled from Thailand to have their ordination there. This ordination unfortunately, could not start official ordinations in other countries because the Thai Theravada does not accept these events due to the differences between sects.

The second International Buddhist Women Conference held in Thailand in 1991

In 1996 A.D. the Korean Bhikkhu hosted the ordination of thirty women and laywomen, at Sarnath in India.

Bhantesivali Sri Lanka Bhikkhu the secretary of the Mahabodhi Association of India, centered in Calcutta, called the ordination the first Bhikkhunist ordination of Sri Lanka. He described the Bhikkhunists as a “Meeting of the past, the present and the future,” celebrating 25 years of Sri Lanka’s Bhikkhunists.

In 2021 A.D., the event was held online via Zoom and YouTube Live, on the 17th to the 19th of November.

The next conference held in Sri Lanka, called Sakyadhita (Sakya’s daughter-editor)
the third International

Prof. Phimlenthra gave the Mahabothi Committee barely two months to prepare for the event and to honorably invite the international Bhikkhus and Bhikkhunis to attend.

The participating senior monks such as Master Suchato the Luangpu Cha's disciple, living in Australia, supported the Bhikkhunis ordination. Master Bothi Maha Thera who lived in Sri Lanka for many years and now lives in America, came to deliver a speech encouraging the work of the team and the entire attendees who, just as Bhikkhunis, should be in the present moment.

Amongst the Bhikkhunis was Tathaloka the American, who joined the event from the beginning, and Luangmae Dhammananda (Dr.Chatsuman Kabilsing – Editor) who made the opening speech, the 'presidential speech'. It became the keynote speech, to most throughout Thailand. Her speech was about acceptance and afterwards a teacher of Buddhism from Calcutta University asked her to translate her speech into Hindi.

Amongst the Bhikkhuni participants were three Senior Theris, American Master Tadhloka, Vietnamese Master Dr.Lewfub Veditadhamma and Santini Indonesian Bhikkhuni. Also attending was Luangmae Dhammananda (Thai) and Sri Lankan Bhikkhuni Bodhijitta who was stationed in Australia. These five Bhikkhunis attended this historic meeting.

The online followers could see the many roles the Bhikkhunis, performed which made them realize that the Bhikkhunis have the ability to adapt themselves into the world of today.

The participation of the Theravada Bhikkhunis at this meeting revealed the outstanding cooperation in their work.

There was satisfaction for the senior monks who understood the Buddha's announcement of, "The Four Buddhist Companies" (which included the Bhikkhuni) from the beginning of Buddha's time.

The gathering of the Bhikkhunis, Theravada branch, founded "United Theravada Bhikkhuni Sangha International" at this meeting, in the full moon of Lunar 12th Month or November 19th 2021 A.D.

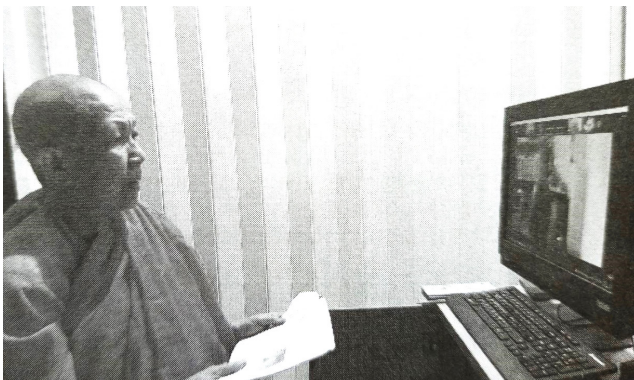
As well as the Bhikkhuni's activities there were presentations highlighting the work of the laywomen who helped establish Theravada Bhikkhuni, over the past two decades. One was Madam Runchani de Silva from Sri Lanka for whom an Australian Bhikkhuni wrote her Biography, the other, Dr.Hae-ma Khunadilok. Both have been friends of the Dhammananda since 1987 A.D., the beginning of Bhikkhuni works.

There were sixteen Speakers during the afternoon of the 19th. Dr.Lewfub shared the roles of moderator and speaker with Dhammananda. In the first period Dr.Lewfub (as moderator) welcomed seven speakers, including Dhammananda, who spoke of the important duties, of those ordained, to study Canon law.

After Dhammananda made the speech she took the role of moderator and invited Dr.Lewfub to speak about the management of her Bhikkhunist Temple in Vietnam. This interesting speech was about the path for those wishing to be ordained. The first step involves staying in the temple for two months to become laywoman. Three months later the laywoman will cut her hair and become an Anagarika (homeless one) before being ordained to female novice. Then the female novice must learn and practice for four years before ordination to be Bhikkhunist. Dr.Lewfub explained about the work involved, such as teaching, taking care of the temple including the temple's account. Her presentation could be the model of a good Bhikkhunist Temple.

Due to the morning presentations running late, the afternoon's nine speakers, had to have their times shaved to fit everyone in. An Indian Bhikkhunist from Pu-ne, who asked to speak in Hindi, told about the difficulty trying to found a temple there. She spoke with passion until she was overcome with emotion. She required her disciple to join her to help her finish her speech. All Bhikkhunists from other countries felt her suffering with one attendee asking that she be given a break to compose herself, but the moderator, Dhammananda, said that the crying and emotion shown should be witnessed, as this meeting was for the Bhikkhus and Bhikkhunists and to understand that we all share in each others suffering.

Bhikkhuni Dhammananda

Bhantesivali Sri Lanka Bhikkhu

At the end of the event, 6 p.m. India local time, 7:30 p.m. in Thailand, the Dhammananda's disciples brought the Krathong (floating basket - Editor) to her and Bhikkhunist Paripunna (who helped her to bring the program online) Then, whilst praying together, they set it afloat upon the water (as a symbol of "the end" - Editor).

This important Buddhist meeting ended in a timely manner. Bhikkhunist Dhammananda taking six and half-hours and required the Buddhist attendees to stay seated throughout the complete meeting. This was an event in the Theravada's Bhikkhunist inheritance that must be recorded for history.

* From "The cover story", *Buddha Savika Newsletter Issue T9(4/2564)* ISSN 1685-8611, p.1-3

บัวสามแบบ

ว่าด้วยการพูดจา

คนโง่ ชอบเถียง

เขาจึงได้การทะเลาะเบาะแว้งและความบาดหมางตอบแทน

คนฉลาด ชอบถาม

เขาจึงได้ความรู้และมิตรภาพตอบแทน

คนเจ้าปัญญา ชอบนำเสนอ

เขาจึงได้โอกาสและความเจริญตอบแทน

THREE LOTUSES

SPEAKING

The foolish like to argue;

They only create conflicts and contradictions,

Instead of gaining knowledge.

The clever like to ask.

They create relationship

And gain knowledge.

The wise tend to remain silent;

They observe deeply.

And propose the appropriate.

ไชย ณ พล อัครศุภเศรษฐ์, คนโง่ คนฉลาด คนเจ้าปัญญา (พิมพ์ครั้งที่ 27), สำนักพิมพ์สยาม, หน้า 30, 2559

Chai Na Pol A., The Foolish The Clever The Wise (27th edition), Sayam Publishing House, P. 31, 2016